

JUNIJ

1985

misli

THOUGHTS - LETO 34

Registered by Australia Post - Publication No. VAR 0663



V MAJSKI številki sem izrazil svojo željo, ki je bila skoraj prepričanje, da bom ob prihodnji številki "že menda na tekočem". In res je vse kazalo, da sem bom vsaj za en teden premaknil k začetku meseca. Če bi se mi to posrečilo še enkrat, morda dvakrat, pa bi MISLI zares začele izhajati v prvih dneh meseca izdaje. Pregovor je: Človek obrača, Bog pa obrne! Pa bi se včasih ta izrek menda lahko glasil: Človek obrača, hudiček pa obrne! Meni jo je zagodel za weekend, ko sem računal, da bom dosegel zgoraj izraženo željo in pri junjski številki pridobil vsaj en teden dni. Bilo je čez polnoč med petkom in soboto, ko sem bil v polnem zamahu v delu za MISLI, pa je elektronski kompoziter začel nagajati, končno pa se ustavil in ob vsakem pritisku na tipke dal od sebe samo nenavaden glas. Boste razumeli, da bi najraje sebe požrl, če bi kaj pomagalo. Da se to zgodi ravno za začetek sobote, ko ni mogoče dobiti IBM-tehnika do ponedeljka! Treba je bilo zvrhano mero potrpežljivosti, ki pa je med uredniki bolj redka čednost...

Nič ni pomagalo kakor čakati do ponedeljka. Ko sem uradnici po telefonu povedal, da je "urgent", mi je prav flegmatično odgovorila "Da, tako vsi pravijo in vaš klic je danes že četrti..."

To sem napisal — ne v opravičilo, ampak ilustracijo, kdo včasih obrne.
— Urednik in upravnik

Slika na platnicah: Božji mlinci me-
ljejo počasi pa gotovo... nam v ju-
niju govori tudi stari mlin v Brkinih.

misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia — Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 — Tel.: (03) 861 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1985 (Subscription) \$ 6.—; izven Avstralije (Overseas) \$ 10.—; letalsko s posebnim dogovorom. — Naročnina se plačuje vnaprej — Poverjeničstvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3101 — Tel.: (03) 380 6110



Knjige! Knjige! Knjige!
Poština v ceni knjig ni vključena,
če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) — Izdal Slovenian Research Center of America. — Cena I. dela 7.— dol., drugega 8.50 dol.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

ANGLEŠKO—SLOVENSKI in SLOVENSKO ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac — Škerlj — Cena 8.— dolarjev.

ANTOLOGIJA SLOVENSKEGA ZDOMSKEGA PESNIŠTVA, izdana v Argentini, 280 strani. Vezana knjiga 16.— dol., broširana 13.— dol.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig skupaj je 40.— dol. (Posamezne knjige: prva 7.—, druga 9.— in tretja 28.— dolarjev.)

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj samo 10.— dolarjev.

VERIGE LAŽNE SVOBODE — Zanimivo knjigo je napisal misijonar Andrej Prebil CM. — Cena vezani knjigi 13.—, broširani pa 10.— dol.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika Msgr. I. Kunstlja. Cena 2.— dol.

SLOVENIAN HERITAGE (Vol. I) — Zbral in uredil dr. E. Gobetz, izdal Slovenian Research Center of America. V angleščini pisana knjiga o slovenskih dosegih v svetu, 642 strani večjega formata, trdo vezana. Vredno branje zlasti mlademu rodu med nami. Cena 18.— dolarjev.

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM I. del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. Cena 13.— dolarjev.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharskih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.— dol.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomaž Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dolarja.

PERO IN ČAS I. — Izbor iz pisanja Mirka Javornika od leta 1927 do leta 1977. Obsežna knjiga 529 strani. Cena 15.— dolarjev.

NAŠ IN MOJ ČAS — Zbirko študij etničnih in kulturnih vprašanj je napisal dr. Vinko Brumen, Argentina. Cena vezani 13.—, broš. 10.— dol.

ZEMLJA SEM IN VEČNOST — Pesmi Karla Mauserja. Cena 5.— dol.

OB 40-LETNICI

V imenu Slovenske pokrajinske škofovske konference je njen predsednik, ljubljanski nadškof in metropolit DR. ALOJZIJ ŠUŠTAR, ob 40-letnici konca vojne v "Družini" objavil spodnje vrstice. Bile so obenem nekako vabilo ob nedelji 12. maja, dnevu molitve za domovino in vse tiste, "ki so v vojnih letih ali pozneje izgubili življenje". Kdor zna prav brati, mu nadškofova beseda, iskrena, a obenem zadržana in previdno izgovorjena, veliko pove. Saj govori tudi o povojnih žrtvah, upravičeno izraža zahtevo po nepristranski osvetlitvi usodnih dogodkov, obžaluje vse, kar bi v tej dobi pogrešila Cerkev na Slovenskem, največ misli pa posveti medsebojnemu odpuščanju ter spravi. Vemo, da je odpuščanje lahko samo z ene strani, sprava pa je nujno medsebojna, ali pa je ni. Danes se sploh veliko govori o narodni spravi, žal za enkrat ni odziva. Očitno ni le v svojem imenu v nedavnem intervjuju izjavil režimski funkcionar Šetinc, da "v narodno spravo preprosto ne bomo šli in ni razloga, da se še naprej ponavlja..."

Vsekakor nihče ne more očitati Cerkvi na Slovenskem, da ne skuša vseh potov za pozabo preteklih krivic in mirno sožitje. — Urednik

PO vsej Evropi in drugod po svetu se letošnjo pomlad spominjamo konca druge svetovne vojne. Tisti, ki so sami doživeli vojne grozote in trpljenja ter težave prvih povojnih let, predvsem osebno obujajo spomine in presojujejo ter vrednotijo tedanje dogodke. Kdor vse to pozna samo iz pripovedovanja in poročil drugih, iz zgodovinskih listin in znanstvenih raziskav, pa si ob 40-letnici skuša na tej podlagi ustvariti svojo sliko o vojnih dogajanjih, o odločitvah ob koncu vojne in o povojnih obnovitvenih prizadevanjih.

Tudi naša domovina je bila v drugi svetovni vojni hudo preizkušena. Ob tej obletnici se še bolj živo spominjamo vseh tistih, ki so se žrtvovali za narod, trpeli preganjanje, se razkropili po svetu ali zaradi vojne izgubili življenje. Ponekod je bila prav Cerkev med prvimi žrtvami različnega nasilja, ki ga je prinesla druga svetovna vojna.

Verni kristjani v naši ožji in širši domovini kakor tudi naši rojaki po svetu smo Bogu hvaležni, da so vojne grozote minile. Hvaležni smo za vse dobro, plemenito, pravično in pošteno ob koncu vojne in pri obnovi naše domovine. Z bolečino pa nas navdaja spomin na vse hudo in krivično, pa naj ga je povzročil kdor koli.

Ko gledamo na preteklost, moramo katoličani najprej s

božje
misli
in
človeške

LETNIK

34

ŠT. 6

JUNIJ

1985

VSEBINA:

*Ob 40-letnici — Nadškof
dr. Alojzij Šuštar — stran 129*

*Načrtni obris datumov obiska
škofa Jožefa Kvasa — stran 130*

*V spomin — pesem
— inž. Ivan Žigon — stran 131*

Slovensko bogoslužje in cerkvena edinstvo — iz pastirskega pisma jug. škofov — stran 132

*Velika izdaja (junij 1945)
— Karel Mauser — stran 134*

*Korenine slovenske tragedije
— Slovenska razmišljanja I. H.
v "Naši luči" — stran 135*

*Tri desetletja "Planinke"
— F.V., Brisbane — stran 138*

*Izpod sydneyjskih stolpov
— P. Valerijan — stran 140*

Izpod Triglavov — stran 142

*Božja beseda — Potrdi brate
v veri! — P. Ciril — stran 144*

*Adelaidski odmevi
— P. Janez — stran 146*

*Pesem dveh src — roman
— Florence L. Barklay
— stran 148*

Naše nabirke — stran 148

Vreden je tudi našega zanimanja — o B. Žabkarju J. Komidar — stran 150

P. Bazilij tipka . . . — stran 152

Z vseh vetrov — stran 154

*Kotiček naših mladih
— stran 156*

*Križem avstralske Slovenije
— stran 157*

*Dajmo si duška: smeh je zastoj
— pravijo doma — stran 160*

**NAČRTNI OBRISI
NAPOVEDANEGA
OBISKA
ŠKOFA JOŽEFA KVASA
IN P. PROVINCIALA:**

18. okt. (petek) – prihod z letalom v Perth, W. A.
 19. in 20. okt. (sobota in nedelja) – srečanje pri bogoslužju v Osborne Park-u.
 23. okt. (sreda) – prihod z letalom v Sydney. N. S. W.
 24., 25., 26. okt. (četrtek, petek in sobota) – tridnevna duhovna obnova, Merrylands.
 25. okt. (petek) – večerna maša v Newcastle-u.
 27. okt. (nedelja) – maša z birmo v Merrylandsu ob 9.30. Ob 5.00 pop. maša v Wollongongu.
 1. nov. (petek) – Brisbane, Qld. Maša zvečer ob sedmih.
 3. nov. (nedelja) – obisk Canberre (11.30).
 6. nov. (sreda) – odhod iz Canberre. Večerna maša za rojake v Wodongi, Vic.
 8. nov. (petek) – Večerna maša v Morwellu, Vic.
 10. nov. (nedelja) – Dop. maša v Geelongu, pop. St. Albans.
 13. nov. (sreda) – Obisk Hobarta, Tas., z večerno mašo.
 14. (četrtek) do 17. (nedelja) nov. – duhovna obnova v Kew, birmska maša, glavna nedeljska maša, blagoslov vogelnega kamna za Dom počitka . . .
 21. nov. (četrtek) – odhod v Adelaido, S. A.
 26. nov. (torek) – Obisk v Berriju, S. A.
 28. nov. do 30. nov. – obisk North Qld. (če mogoče).
 V začetku dec. – odhod iz Sydneya domov.

svoje strani priznati, da v Cerkvi na Slovenskem ni bilo vse v skladu z evangelijem. To so predstavniki Cerkve ob raznih priložnostih že ponovno obžalovali. Obsojamo vsako nasilje in krivico, tem bolj, če ju je kdo storil v imenu svojega krščanskega prepričanja. S tem pa ne izrekamo sodbe o osebah in njihovih nagibih. Trdno upamo, da se kaj podobnega ne bo več zgodilo.

Ob različnih in nasprotujočih si sodbah o preteklosti pričakujemo in upravičeno zahtevamo nepristransko in čim bolj popolno osvetlitev usodnih dogodkov. Odklanjamo črno-belo prikazovanje s katere koli strani. Kristusova beseda: "Resnica vas bo osvobodila . . ." (Jn 8, 32) velja tudi za presojanje naše preteklosti.

Vemo pa tudi, da so zgodovinske ocene nepopolne in začasne. V tej luči razumemo evangeljsko svarilo: "Ne sodite, da ne boste sojeni!" (Mt 7, 1). Po našem krščanskem prepričanju je dokončna sodba o ljudeh in zgodovinskih dogodkih pridržana Bogu.

Najhujša škoda, ki jo povzroča vojna, je škoda na moralnem področju. V obdobju miru nas k poštenemu in požrtvovalnemu življenju spodbujajo red, zakonodaja, javno mnenje in pravna zaščita pravičnosti. V vojnem času pa je bil posameznik veliko bolj prepuščen sam sebi. Večkrat se ljudje pod različnimi pritiski niso znali in mogli prav odločati. Iz tega je nastalo veliko hudega, veliko telesnega in duševnega trpljenja, pogosto tudi obremenjenosti vesti, maščevalnost in sovraštvo.

Ob spominu na konec vojne in na začetek novega obdobja naše zgodovine v SFR Jugoslaviji nas pogled ne sme biti uprt samo v preteklost, temveč hkrati in še bolj v prihodnost. To pomeni, da nam ne gre za medsebojno obračunavanje, temveč za prizadevanje za človeka vredno sožitje in sodelovanje. Le če se osvobodimo bremen preteklosti, sovraštva in maščevalnosti, ki obtežujejo naše medsebojne odnose, in skušamo preseči hudo, krivično in slabo z medsebojnim odpuščanjem in spravo, se nam odpira pot v boljšo prihodnost. Odpuščanje in sprava sta tako temeljni evangeljski zahtevi, da se jima kristjani ne moremo odreči. Drugače bi bili nezvesti božjemu Učeniku in poslanstvu, ki nam ga je izročil. V tem duhu škofje v službi Cerkve na Slovenskem v dobro usega slovenskega naroda podpiramo vse plemenite težnje po osebni in narodni pomiritvi in sožitju.

V mednarodnem letu mladih mislimo tudi na obveznost do mladega rodu. Mladi nikakor ne smejo dobiti v dediščino starih sovraštev, temveč pristne etične vrednote, ki utrjujejo upanje v boljšo prihodnost. To so spoštovanje človeka in njegovih pravic, mir, svoboda, poštenost, medsebojno razumevanje, pripravljenost za sodelovanje in pomoč drug drugemu ter jasna in močna zavest osebne odgovornosti, ki se kaže v življenju in dejanjih. Prihodnosti ne moremo graditi na nenehni

medsebojnih očitkih, krivici in sovraštvu, temveč na pravičnosti in ljubezni. To poudarja tudi drugi vatikanski cerkveni zbor, ki pravi: "Če hočemo zagotoviti mir, je nujno potrebno imeti odločno voljo, spoštovati druge ljudi in narode in njihovo dostojanstvo ter si vztrajno prizadevati za bratsko sožitje. Mir je torej tudi sad ljubezni, ki gre vse dalje od tega, kar zmora uresničevati pravičnost. Zemeljski mir, ki izvira iz ljubezni do bližnjega, je učinek miru Jezusa Kristusa" (CS 78).

Ob obletnici končane vojne se bomo kristjani (. . .) v zaupanju v Boga spominjali tudi vseh, ki so v vojnih letih ali pozneje izgubili življenje. Nikogar ne bomo izpustili v zavesti in zaupanju, da je končno edino Bog pravičen in tudi milostljiv sodnik. Naša dolžnost pa je, da si prizadevamo za to, kar lahko v našem, v preteklosti tako preizkušanjem narodu, utrjuje vedno večje medsebojno spoštovanje, zaupanje, bratstvo, pravičnost in mir.

LJUBLJANA, 6. maja 1985

+ ALOJZIJ ŠUŠTAR
ljubljski nadškof
in metropolit,
predsednik

Slovenske pokrajinske škofovske konference

SLOVENCİ, z vetrinjskega polja razkropljeni po vsem svetu, so v spomin na vrnjene in pobite rojake zbrali darove za obnovo vetrinjske cerkve, ki je videla toliko solza. Od vsepovsod so se zbrali dne 26. junija 1955 k odkritju spominske plošče v steno blizu oltarja. Napis se v prevodu iz latinščine glasi: V ČAST BLAŽENE DEVICE MARIJE SO SLOVENSKI BEGUNCI – SPOMINJAJOČ SE BRATOV, KI SO BILI OD TUKAJ V LETU GOSPODOVEM 1945 POSLANI V ROKE SOVRAŽNIKOV – IZ PREKOCEANSKIH DEŽEL HVALEŽNO PRISPEVALI K OBNOVITVI TEGA SVETIŠČA.

Pridigar je poudaril, da je čas abrisal vsakršno sled mržnje in maščevanja, ni pa mogel izbrisati iz src spomina nad izgubljenimi brati . . .

V spomin

BRATRANCU MOJMIRU CURKU,
UMORJENEM JUNIJA 1945.

Temno in težko vihrajo zastave
smrekovih vej
nad črnimi žreli roške goščave.

Osvajal vrhove sem naših planin,
kjer murke krvavordeče žare,
poslušal zvonove iz daljnih sem lin
in zdelo se je, da otožno ječe:
"Ne bo se povrnil več k materi sin!"

Temno in težko vršijo zastave
smrekovih vej
nad črnimi žreli roške goščave.

"Če zrno
ne umre,
ne rodi
sadu . . ."



Prisluhnil sem čričkom primorskih ograd,
kjer grozdi na trtah v soncu zore.
Še njihovo pesem razumel bi rad.
Pa črički takole mi govore:
"Če ljubi te Bog, umrl boš mlad!"

In vedno so težje žalne zastave
smrekovih vej
nad črnimi žreli roške goščave.

Sovrašstvo še skruni nam domačijo.
V globini pa tiha semena kalijo.

Inž. IVAN ŽIGON



SLOVANSKO BOGOSLUŽJE IN CERKVENA EDINOST

Tu je nekaj misli, povzetih iz enega izmed pastirskih pisem jugoslovanskih škofov, ki govori o slovanskih apostolih svetih Cirilu in Metodu.

Slika našega škofa Slomška, ki je slovenskemu narodu približal lik apostolov cerkvene edinosti, je delo akad. kiparja Franceta Goršeta.

SLOVANSKO bogoslužje v srcih sv. Cirila in Metoda ni bilo toliko izraz njune narodne ali domoljubne zavesti, kot pa izraz nadnaravne krščanske veseljnosti, izliv svetniške ljubezni do našega skupnega nebeškega Očeta. To je bil izraz zavesti, da so vsi Adamovi potomci po svetem krstu eno v Kristusu in bratje med seboj. Pokristjanjeni Slovani torej ne smejo biti nižja narodna skupina, podrejena Grkom ali Latincem. Slovani naj ne bodo predmet političnega prepira in boja med grškim Vzhodom in latinsko-nemškim Zahodom, temveč enakopravna narodna skupina, včlanjena v mednarodno krščansko družino božjega ljudstva. Še več: služijo naj za posredovalni most vesoljne Cerkvene edinosti med Vzhodom in Zahodom.

V tem duhu je sv. Ciril izoblikoval slovanski književni jezik in slovansko bogoslužje. V tem duhu sta papeža Hadrijan II. in Janez VIII. potrdila slovansko bogoslužje ter slovansko misijonsko delo sv. Cirila in Metoda.

Dvanajsto stoletje torej že teče odkar sta sv. Ciril in Metod s svojimi učenci v ponižni molitvi prosila Boga za razsvetljenje in pomoč, da bi mogla uspešno delovati med našimi predniki. Sv. Ciril je bil posebej goreč za izoblikovanje slovanskega knjižnega jezika, da bi mogel prevesti bogoslužne knjige za temeljni verski pouk. Bog je njegovo prošnjo uslišal. Cirilovi učenci so bili prepričani, kot beremo v starih virih, da je njihov učitelj tako blagoglasni in prožni književni jezik izoblikoval po božjem razodetju.

Največji jezikoslovci raznih narodov občudujejo staroslovanski jezik in skoraj ne morejo verjeti, da je

bil Ciril grškega in ne slovanskega rodu. Resnično je, da je mogel tako delo izvršiti le veleumni svetnik, ki se je iz ljubezni do Boga in bližnjega tako ponižal k neizobraženim Slovanom in tako prisrčno prisluhnil utripom slovanskih src, da je visoko grško jezikovno izobrazbo združil z mladostno svežim slovanskim jezikom, katerega je povzel iz ust mladostno zdravih slovanskih kmetov in pastirjev.

Po uničenju staroslovenske književne šole v Panoniji in Moravski, se staroslovanski jezik ni mogel obdržati na prvotni višini. A najstarejši staroslovenski pismeni spomeniki, posebno prevodi svetih evangelijev in najstarejših bogoslužnih molitev so ožarjeni z očarljivim svetniškim sijem. To so dragocene svetniške relikvije naših dveh blagovestnikov.

V staroslovenskem jeziku in bogoslužju so se v duhu krščanske veseljnosti spajale vzhodne in zahodne prvine. Sveta slovanska apostola sta spoštovala svoj domači carigranski obred. Obenem pa sta med zahodnimi Slovani in tudi našimi predniki širokosrčno gojila slovansko bogoslužje po rimskem obredu, kakor se je do našega časa ohranilo v hrvaškem glagolskem bogoslužju – kot dragocena dediščina velikodušnih bratov, apostolov krščanske veseljnosti in edinosti.

Dolgoletni nuncij v predvojni Jugoslaviji (1922 – 1937), rimski kardinal Hermenegild Pellegrineti, je ob priliki nekega mednarodnega rimskega simpozija o ustanovitvi slovanskega bogoslužja izjavil tole: „ . . . V Cirilovem pojmovanju je Kristus skupni cilj, h kateremu so poklicani vsi rodovi. Ustanovil

je slovansko bogoslužje iz globokega prepričanja, da mora Kristus, ki razsvetljuje vsakega človeka na tem svetu (prim. Jan 1, 9), priti z vsako dušo v stik po tistem, po čemer se sleherni najgloblje, najnaravnije, najprisrčnejše sporazumeva, to je pa materin jezik, narodni jezik . . .”

Že v predkoncilskem času se je začela po vsem svetu poudarjati važnost bogoslužja za verski pouk. S prevodi bogoslužnih besedil in molitveniki se je rodila zdrava liturgična prenova, ki je dobila svojo izpolnitev v odločbi zadnjega cerkvenega zbora ter zamenjavo latinščine v bogoslužju v narodnimi jeziki. Po tolikih stoletjih sta sveta brata Ciril in Metod postala znana vsemu svetu kot prvoborniki za domači jezik v bogoslužju. Bogoslovni strokovnjaki vseh narodov ju danes častijo, da sta že takrat poudarila s slovanskim bogoslužjem vzhodnega (carigrskega) in zahodnega (rimskega) obreda ta bistveni pripomoček za poglobljanje verskega znanja. Danes ju bolj kot kdajkoli prej slavi ves svet kot odlična zastopnika vesoljne Cerkevne edinosti iz dobe pred vzhodnim cerkvenim razkolom. Častimo ju kot nebeška zavetnika apostolskega dela za vesoljno edinost.

Tu se moramo posebej spomniti tudi našega božjega služabnika Antona Martina Slomška, mariborskega škofa in našega oltarnega kandidata, apostola cerkvene edinosti. On je začel med našim narodom pred dobrimi sto leti širiti češčjenje svetih bratov Cirila in Metoda. Neizmerno ga je bolelo, da so kar vsi vzhodni kristjani ločeni od prave Kristusove Cerkve. Zato je leta 1851 ustanovil Slomšek posebno bratovščino sv. Cirila in Metoda, ki je imela namen, da s svojimi udi z molitvijo dela za zedinjenje

vzhodnih kristjanov s katoliško Cerkvijo. Bratovščino je potrdila sveta stolica. Ob stoletnici je papež Pij XII. leta 1951 s posebnim pismom pohvalil delo te Slomškove ustanove, ki je že zdavnaj prestopila meje ustanoviteljeve škofije. Razširila se je po vsej Sloveniji, Hrvaški, Slovaški in Češki, pa tudi po nekaterih drugih škofijah tedanje Avstrije. Bratovščina se je kasneje (1896) spremenila v **A p o s t o l s t v o** sv. Cirila in Metoda in kot taka deluje še danes.

V zvezi z Apostolstvom sv. Cirila in Metoda so se v dobi 1907 – 1947 vrstili mednarodni kongresi v Ljubljani, leta 1929 pa je bil v Pragi na Češkem. Na teh kongresih so katoliški in pravoslavni strokovnjaki predavali o potih do Cerkevne edinosti, med odmori pa so katoličani kakor pravoslavni molili za sveto edinost. Teh srečanj so se redno udeleževali slovanski škofje rimskega in vzhodnega obreda, papeži pa so kongresom pošiljali apostolska pisma in blagoslov.

Prav je, da po zgledu svetih bratov verniki združujemo svoje molitve in svoja prizadevanja za edinost. Tako bomo najlepše proslavljali veliko delo slovanskih blagovestnikov. Ostanimo zvesti Cerkvi, naš dragi materi, ki se v želji, da se v svetu utrdi kraljestvo božje resnice in Kristusovega veselega oznanila, zna prilagoditi duhu, navadam in prilikam vsakega naroda. In ne pozabimo, da sta sveta Ciril in Metod svoje uspehe za Cerkevno edinost, za slovanski književni jezik, za slovansko bogoslužje in za ustanovitev samostojne slovanske cerkvene pokrajine dosegla z zgledom svetega življenja. Njuno versko in kulturno delo, ožarjeno s svetniškim sijem, naj nas spominja na Kristusov opomin: “Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih” (Mt 5,16).



“ . . . GOSPOD, maščuj se . . . nad krivičnimi sodniki, . . . maščuj se tako. da jim vzameš mreno zablode raz zaslepljene oči, da zagledajo svetlobo Tvoje resnice in ljubezni ter se iz preganjalcev Tvojega kraljestva spreobrnejo v Tvoje zveste služabnike . . .” (Iz govora ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana na pogrebu ene prvih žrtev komunizma v naši domovini, študenta Jaroslava Kiklja. Kikelj je padel pod zločinsko kroglo sredi Ljubljane 18. marca 1942.)



Vetrinjsko cerkev, ki je v juniju 1945 videla toliko solza, so leta 1955 prenovili z darovi slovenskih beguncev v spomin vseh tisočev vrnenih in pobitih

ZGODILO se je že, da je sodišče izreklo krivo sodbo in usmrtilo nedolžnega. Po smrti nedolžnega pa je prišla resnica na dan.

Zgodilo se je že, da so tisoče po krivem obsodili na smrt. Na dan je prišla resnica, toda sodniki molče. Prevelik je zločin.

Z lažjo so tiste dni nalagali slovensko kri na kamione v Vetrinju. Slovenska preprostost je verjela tujčevi hinavščini. Za skledo leče so prodali tuja življenja.

S petjem je šla mladina na kamione. Robci so vihrali, vriski so odmevali čez Vetrinjsko polje.

Kamioni so brneli, žene in dekleta, otroci so strmeli za odhajajočimi. Gredo, da jim pripravijo srečo. Veliko srečo, ki bo končala to pusto življenje.

Vetrinjska cerkev je zrla za odhajajočimi . . .

Ne v Italijo, v Pliberk in Področčico so vozili ljudi. In v Pliberku in v Področčici je čakala smrt nanje. Od tam je vlačila svoje žrtve v Teharje in Št. Vid. In od tam na vse kraje. V kraške globače in jame, v jaške in rove. Tujčeva hinavščina in domača podlost sta si podali roke. Ni danes čas, da bi kdo mogel premeriti ves zločin. Čas sam, ki je največji zaveznik pravice, bo nekoč pokazal vse v pravi luči. Ne bodo ljudje sodili tega dejanja – zgodovina ga bo sodila. Zaman je vsako odrivanje. Kakor so tiho grobovi ob Dravi tam ob Liencu in Špitalu, in vendar kričé, tako kričé vsi

grobovi po kraških gmajnah, po tistih neznanih jamah, ki jim nihče ne ve imena.

Čas teče. Nihče ga ne ustavi. Tisti, ki so ubijali, bi danes radi videli, da bi se to ne zgodilo. Kri se namreč ne da izprati. Kri, četudi je sprhnela pod zemljo, postavlja mejo do neba. In dokler bodo postavljali take meje, dotlej življenje ni mogoče. Zločini niso podstava za pošteno življenje. Če si ubijal v belih rokavicah, si zločinec in, če si ubijal kot prostaški človek, si ubijalec.

Čas je naš veliki maščevalec, ne mi! Čas sam bo zrešetal narode. "Mane, tekel, fares . . ." se piše za mnoge.

In Tisti, ki te besede piše čez svet, je doma tudi v vetrinjski cerkvi. Ta je tedaj videl in pretehtal vsakega,

VELIKA IZDAJA

ki je odhajal. In Ta bo, ki bo zahteval visoko ceno za vsako kapljo po nedolžnem prelite krvi.

Kamioni so utihnili in na Vetrinjskem polju so ostale žene, dekleta in otroci. Rab je požrl tisoče, domovina deset tisoče.

Za smrt.

Še otroci so utihnili, ko je prišel glas. V črno so se oblekle žene. Vetrinjska cerkev je pila molitve.

Slovenski Katyn je bil zasut . . .

Slovenski človek v Vetrinju pa je dozorel. V eni sami noči. Iz otroka, ki je verjel vsako besedo, je zrasel v moža. Danes slovenski človek verjame samo še v dejanja. Ne več v besede.

Ob največjem smo veliki. Ne meri se namreč veličina po ozemlju, tudi ne po denarju in po zvezah. Veličina je v dozorelosti, je v volji. V Termopilski soteski smo padli zato, da pridemo v zgodovino. So narodi v zgodovini, toda mnogi tako kakor Neron, ki je za to ceno dal zažgati Rim. Mi smo se pirili v zgodovino z voljo in bomo v njej ostali.

Kdo more torej reči, da Vetrin ni velika postaja na poti slovenskega ljudstva? Ti morda kdaj gledaš nazaj z veliko grenkobo. Krivico delaš sebi in drugim. Za vsakega mora biti Vetrin kraj velike očiščevalne peči. Tu se je očistilo zlato. Ne vem sicer, koliko si se spremenil od tedaj. Morda si že močno pozabil na vse obljube, ki si jih tedaj naredil. Zelo se bojim. Zagrabilo te je življenje in pozabljaš na tisto veliko modrost:

V dobrem se spominjaj slabega, da se ne prevzameš. Med dobrim in slabim so le prav tenka vrata. Ne veš, kdaj se odpro . . .

KAREL MAUSER

LETOS poteka štirideset let od konca druge svetovne vojne. Za Slovence žal tudi štirideseta obletnica sramotnega pokola dvanajst tisoč slovenskih protikomunističnih bojnikov, ki so jih Angleži že po končani vojni iz Avstrije vrnili Titovi vojski in jih je dalo takratno slovensko politično vodstvo v mesecu juniju 1945 brez slehernega sojenja in brez ugotavljanja osebne krivde pobiti. Tisoče slovenskih fantov in mož so pogoltnile jame Kočevskega Roga. Slovenska javnost za to ni smela zvedeti.

Šele leta 1976 je prišla zadeva po dolgih ovinkih prvič v slovensko javnost. **Edvard Kocbek**, ki je bil kot krščanski socialist v samem vodstvu slovenskega enobeja, je šele leta 1946 po ovinkih zvedel za dogodeke na Rogu. Vendar se je šele leta 1976 odločil razbremeniti svojo vest pred javnostjo, saj je odgovornost za pokol padala tudi nanj. Tržaški pisatelj Boris Pahor je v Trstu objavil pogovor s Kocbekom, v katerem govori ta o pokolu domobrancev. Takoj zatem sledil alarm v Sloveniji. Pogovor so ponatisnili Naši razgledi, nakar so sledili zolčni in sramotni napadi na Kocbeka, ki so ga duševno strli. Pokol slovenskih domobrancev na Rogu je ostal za slovensko oblast še naprej nedotakljiv. Vendar se ni mogla več sprenevedati, kot da bi pokola sploh ne bilo.

Šele leta 1984 je slovenska javnost doma lahko prebrala v knjigi Peščena ura, ki vsebuje Kocbekovo dopisovanje s Pahorjem, tole Kocbekovo izjavo v zvezi z odmevi na njegov pogovor: ". . . sklepam, da današnji vodilni kader Slovenije likvidacije domobrancev nima več za neizbežno revolucionarno nujnost, ampak za veliko zgodovinsko napako."

OŽIVLJENI STRAHOVI

Vsa zadeva je znova vzplamtela preteklo poletje, ko je tajna "cenzura" v Ljubljani ustavila tiskanje Kocbekovega dnevnika, ki naj bi vseboval deset prispevkov raznih avtorjev o Kocbeku, njegovem ustvarjalnem delu in njegovi vlogi v polpretekli slovenski zgodovini. (Kocbek je umrl v Ljubljani leta 1981 v popolni osamljenosti.) Zataknilo se je pri prispevku **Krivda in greh**, ki ga je napisala filozofinja **Spomenka Hribar**. Čeprav besedilo še ni zagledalo belega dne in ga slovenska javnost še ni poznala in ga doslej še ne pozna, je Josip Vidmar v osrednjem slovenskem dnevniku Delo začel z ostrim napadom na Hribarjevo. V ta namen se je poslužil kratkega izseka iz celotnega besedila. V glavnem se spotika ob tisti del besedila, ki govori o potrebi narodne sprave med Slovenci in zahteva človeško dostojanstvo tudi za tistih dvanajst tisoč pobitih slovenskih protikomunistov, saj so se bojevali za slovensko zemljo, čeprav na strani kasnejših premagancev.

Korenine slovenske tragedije

SLOVENSKA RAZMIŠLJANJA

I. H. v "Naši luči"

Vidmar se zgraža nad takšnim sklepanjem, saj bi morali potem po njegovem vrniti dobro ime vsem izdajavcem. To pa bi pomenilo, pravi Vidmar, pljunuti na vse, ki so se bojevali za narodovo osvoboditev. To Vidmarjevo modrovanje je že dobro znano "edino pravilno sklepanje" zmagovavcev, ki pa mu manjka samo dvojice: temeljni premislek in trezna utemeljitev.

Trezne utemeljitve za takšno sklepanje ni. Prav to dokazuje Spomenka Hribar, tako v zaplenjenem besedilu Krivda in greh, kot tudi v svojih odgovorih na časopisni boj.

Ker "prepovedano" besedilo ilegalno kroži po Ljubljani in je priljubljeno berivo vedno širšega kroga Slovencev, ne kršimo pravil novinarske poštenosti, če si ga v celoti ogledamo.

VPRAŠLJIVOST REVOLUCIONARNEGA "PRAVOSODJA"

V prvem delu besedila Hribarjeva obravnava Kocbekove partizanske dnevnike, zbrane v knjigah *Tovarišija* in *Listina*. Omejuje se izključno na Kocbekov odnos do tako imenovane revolucionarne justice, kakor jo je izvajal sam vrh slovenskega enobeja, ki je določal po svojih merilih, kdo da je sovražnik in koga je treba likvidirati.

Hribarjeva ugotavlja, da je imel Kocbek na začetku to "justico" za upravičeno in jo skušal tudi miselno utemeljiti. Ob posameznih in vse številnejših nesmiselnih likvidacijah slovenskega "nasprotnika" pa je vedno jasneje videl, da si takšna "justica" lasti nevarno pravico izključnega razsojanja nad krivdo posameznika; še več: posameznika popolnoma podreja svojim merilom in ga po njih tudi likvidira. Kocbek je vse razločnejše spoznaval, da ni mogoče več opravičevati takšne "justice" v imenu revolucije, saj bi to pomenilo rušenje vseh človeških vodil in popolno zanikanje posameznika.

Hribarjeva zatem obširno razčlenjuje razpetost, ki jo Kocbek vidi med človekovo osebno usodo in njegovo zavezanostjo občestvu, narodu, in ki je v času narodove ogroženosti še posebej velika. V tej razpetosti vidi Kocbek človekovo krivdo, ki jo je treba pogumno vzeti nase in jo podpisati s svojo krvjo. Tej krivdi se ne moreš izogniti, če sploh hočeš delovati. Hribarjeva pravi: "Ta krivda je naše znamenje, naša skupna hvaležnost. Naša zgodovina."

"BRATOMORNA KRIVDA" IN "BRATOMORNI ZLOČIN"

"Toda naš NOB ni bil samo narodnoosvobodilni, bil je tudi revolucija. In bratomorni boj." Tako ugotavlja Hribarjeva in nadaljuje: "Kolikor bolj se je vojna širila kot bratomorna vojna znotraj narodnoosvobodilnega boja, toliko bolj se je večala Kocbekova zgroženost nad tragiko, ki se je odvijala pred njegovimi očmi. In toliko bolj se je večala distanca (=razdalja) do revolucionarne logike oziroma njene justice."

Sledi prikaz razkoraka med Kocbekom in Kidričem zaradi vse pogostejših likvidacij slovenskega "nasprotnika" kot tudi v samem pojmovanju enobeja. Hribarjeva ugotavlja, da je Kidrič NOB vse bolj podrejal revoluciji. To pa pomeni, da je znotraj naroda vse bolj divjala revolucija pod krinko narodnoosvobodilnega boja. S tem pa se je tudi poglobljala nesreča bratomorne vojne med Slovenci.

Hribarjeva piše, da je za pobjo domobrancev zvedela šele leta 1976, ko so Naši razgledali ponatisnili Kocbekov pogovor, objavljen v Trstu. Zatem daje duška svoji osebni prizadetosti nad zločinom, storjenim nad mnogimi nedolžnimi. Med drugim piše: ". . . vsa človeška zloba se je zbrala v določitvi, da se ti ljudje brez obtožbe in sodbe – in torej brez vsaj načelne milosti – kaznujejo s smrtjo. In ves zločinski pogum, da se je to dejanje zgodilo." Takšnega dejanja v mirnem času po njenem mišljenju ne more nobena stvar opravičiti. "Pobiti ljudi brez sodbe, kot klavno živino, v tisoč kosih, je zločin nad narodom! Ne samo nad tistimi, ki so bili pobiti, temveč tudi nad tistimi, ki so ostali živi . . . Nad nami. Izhaja iz povampirjene samovolje, ki je vzela smrt v svoje roke kot dokončno znamenje nihilizma (=neutemeljeno zavračanje nraavnih načel) moči," ugotavlja Hribarjeva.

"ODVEZA OSEBNE ODGOVORNOSTI"

V nadaljnjem pisanju Hribarjeve se odslej prepletajo osebni občutki prizadetosti z zapisi iz Kocbekovih dnevnikov. Osrednja misel je, da je po pravilih revolucionarnega sklepanja posameznik odvezan svoje osebne odgovornosti in s tem tudi svojega edinega dostojanstva in podvržen nekakšni skupni odgovornosti, ki pa jo določajo le revolucionarni "izbranci" in ne člo-

vekova vest. Le tako se je lahko zgodilo, da ". . . so 'kaznovanci' svojo vest preslišali na račun nekakšnega absolutnega pojmovanja zgodovine, države, revolucije, kolektivne blaginje".

Prav ti revolucionarni "izbranci" določajo, kdo je narod in kdo njegov nasprotnik. "Ves narod je tako povsem samoumevno razdeljen na Subjekt (= tiste, ki v imenu naroda odločajo) in na Objekt (= tiste, ki odloke le sprejemajo); Subjekt (= oblast) ustvarja zgodovino, Objekt (= narod) ali bolje objekti pa smejo in morejo slediti Subjektu in sicer disciplinirano in voljno, če ne, bodo brezpogojno in brezprizivno oklicani za sovražnika Subjekta (= oblasti) in s tem za sobražnika naroda, za suho vejo na narodovem telesu, ki da jo je nujno treba odžagati."

Hribarjeva je zvesta sama sebi in dosledna do kraja: "Takšna identifikacija (= popolno enačenje) z ideologijo – katerokoli . . . – ko posameznik presliši nemir svoje vesti, je sama v sebi omogočanje zločina." Hribarjeva se sprašuje, kako najti pot iz tega uničujočega načina mišljenja. Sprašuje se: ". . . kje je meja med blaženo krivdo in grehom nad bližnjikom?"

"SVETOST ŽIVLJENJA"

Hribarjeva razmišlja o človekovem življenju, ki je sveto in nedotakljivo. Nihče nima pravice, ogrožati ga, nobena sila zgodovine ne opravičuje uničevanja življenja. Tako pride do sklepa: "Čut za spoštovanje človeškosti, življenja in smrti je torej tista meja . . ." Zato ugotavlja, da "zahrbno in brezumno likvidiranje tisočev po vojni" te svetosti življenja ni spoštovalo.

Zatem sledi nekaj strani osebnih razmišljanj o vesti, Bogu, svobodi, življenju in smrti, sovraštvu in odpustitvi, v zvezi s pobitimi na Rogu in njihovimi krvniki. Te strani pričajo o duhovni globini Hribarjeve in o poštem namenu njenega pisanja. Posebej pretresljivo je mesto o nenadomestljivosti človekovega življenja: "To mesto je z njegovim odhodom izpraznjeno, to prazno mesto je zev, rana sveta, ki kliče brez besed v zbranosti pred nedoumljivo človekovo usodo. To mesto mora ostati prazno, kar pomeni, da ni nobene utemeljitve za smrt – in nobenega opravičila 'osmislitve' za nasilno smrt. Nobenega. To je prazno mesto, mesto svetega . . . Pobjo domobrancev na Rogu šele zdaj vidim kot tragiko zločina naroda nad samim seboj! Kot greh zoper bližnjika."

"ZLOČIN KOT ZAČETEK"

"S samim tem dejanjem, s pobjom domobrancev, je bila na novo, z grozo fizičnega uničenja dela naroda, dosežena zedinitve. Ta zločin je hkrati ZAČETEK. Hkrati ZLOČIN in hkrati ZAČETEK," z grozo ugotavlja Hribarjeva. Vendar je ta groza naša skupna

slovenska usoda in jo moramo končno sprejeti nase: "Toda najprej si jo moramo dvigniti v spomin kot narodovo tragedijo, da jo bomo sploh mogli pozabiti kot sovraštvo. In da bomo zmogli postati eno narodovo telo . . ."

Hribarjeva se zaveda, da ima takšno dejanje svojo zgodovinsko težo in je pogoj za zdravje narodovega duha: "Ni odgovora, ki bi to dejanje dokončno opravičil, in tudi ni odgovora, ki bi to dejanje dokončno obsodil . . . Poboja domobrancev na Rogu ni mogoče zanikati, zničiti." Pač pa ga je treba pred slovensko zgodovino priznati.

POT K OČIŠČENJU

Hribarjeva preide k premišljevanju, zakaj se je grozota poboja v Rogu slovenskemu narodu prikrivala in se še prikriva, in ugotavlja: "Do tega poboja še danes nimamo sproščenega razmerja; še danes se nadaljuje nihilizem – z zamolčevanjem . . . še po tej grozotni smrti jim nismo dali odveze, še danes veljajo domobranci in samo domobranci za edine krivce, za absolutno krive, še kot mrtvi." Posledice takšnega zdržanja so za narod vse prej kot dobre: "Narod, ki mu je zakrit – ki si zakriva del svoje zgodovine, živi, kakor da bi je ne imel . . . Narod, ki nima svobodnega, sproščenega in ljubečega razmerja do svoje zgodovine, je sam zapisan ne le istim napakam, ki jih je kot narod že storil sam nad sabo, temveč ponavljanju enakih napak, ki naj bi druga drugo utemeljile, a se le kopicijo na poti samouničevanja."

Hribarjeva s Kocbekom premišluje o krivdi naroda nad samim seboj in o pogubnosti zmage, ki je slepa za človeške nesreče. Spoznati moramo, zatrjuje, da so bili domobranci del našega naroda in še mrtvi to ostajajo in obvezujejo nas žive na odkrito in pogumno dejanje: priznanje zločina nad narodom. "Jasna in pogumna zavest bi zmogla ne le priznanje tega zločina kot zločina, temveč bi zmogla tudi to, da bi ti množični grobovi, kjerkoli že so, postali eno od svetih mest na naši zemlji, dostopni ljudem, da jih obiskujemo, – če ne že to, da se žrtve prekopljejo in dostojno pokopljejo, kakor je primerno naši kulturi in civilizaciji. Ne zato, ker so bili domobranci, ampak ker so bili ljudje. Dostojni pokop bi bil dogodek za nas, žive, z nami bi se dogodila bistvena sprememba naše zgodovinske biti, saj bi bili spsobni sprave s smrtjo in svojo lastno zgodovino."

"NARODNA SPRAVA"

"Prvo dejanje narodne sprave je priznanje te krivde, te naše velike krivde," pravi Hribarjeva in skupaj s Kocbekom ponavlja: "Brez tega dejanja Slovenci ne bomo stopili v čisto in jasno prihodnost." Zato, nadaljuje Hribarjeva, moramo preceniti celoten polo-



Slap Savica

žaj: ". . . kje smo? Kako smo? Kako bomo jutri?"

Ugotavlja, da smo kot narod razklani, sami v sebi sprti. Potrebno bi bilo popolnoma novo narodno izhodišče, ki bi združevalo vse Slovence, ne glede na prepričanje. Ideologija bi se morala umakniti zdravim narodovim silam. Hribarjeva ne zanika povojnega razvoja Slovenije, trdi le, da moramo končno izstopiti iz ideološke Resnice, ki je naš narod pregloboko potopila v sovraštvo in ga še vedno z njim napaja. Znova zatrjuje: "Spoštovanje smrti in spoštovanje svojih lastnih mrtvih, vseh mrtvih, je mogočnost za preseženje nihilizma in možnost za javljanje s v e t e g a med nami . . . Prej ali slej bo treba vzeti nase to trpljenje."

Hribarjeva se jasno zaveda teže svojega pisanja kot tudi možnosti morebitnih posledic. Sama pravi: "Seveda more tak način pisanja zbuditi hude odmeve v družbi, v kateri je 'verbalni delikt' (= besedni zločin) večji greh, kakor pa dejanje, ki ga opisuje." S tem pa je Hribarjeva pokazala, kje so korenine slovenske tragedije: v zanikanju resnice same in v preganjanju tistih, ki upajo o njej spregovoriti.

Vendar se kljub temu ne prepušča malodušju: "Ker se utegne zgoditi, da ne bi imela možnosti zagovora, naj povem še enkrat, da **dogodenega v Rogu ni mogoče zbrisati do te mere, da bi se zničilo, kakor da bi ga sploh ne bilo.** To pa pomeni, da se bodo za menoj oglašali drugi 'svobodni strelci' in da — kar mene zadeva — samo sprejemam štafetno palico od Kocbeka in jo podajam naprej — komu? ne vem."

NRAVSTVENO SPOROČILO SPOMENKE HRIBAR

"Krivda in greh" je nedvomno pogumno razmišljanje o nraevstvenem vprašanju slovenske narodne nesreče in se dviga nad vsako politiko in svetovni nazor ter odpira tisto čisto obzorje, kjer je šele možno človeško očiščenje in narodna sprava.

Istočasno pa to razmišljanje odpira eno najbolj skelečih ran naše polpretekle zgodovine. Hribarjeva je jasno pokazala na korenine slovenske nesreče: to ni bil le narodnoosvobodilni boj, marveč revolucija, bratomorna vojna.

O tem Slovenci doma šele začenjajo razmišljati. Marsikateremu mlajšemu izobražencu šele postaja jasno, da je bila to pravzaprav **stalinistična revolucija**, ki je slovenskemu narodu zadala preveliko ran.

Ko bo slovenska zgodovina odprla to poglavje, bodo tudi vaše straže in tudi domobranstvo postavljene v novo, nepristransko luč.

Sedanji trenutek v Sloveniji pa temu razpravljanju ni naklonjen. Napadi na Hribarjevo s strani režimu privrženih ljudi so jasno pokazali, da slovenska "uradna" politika še ne misli reševati tega vprašanja in da je pripravljena poseči še vedno po znanem orožju: za sovražnika naroda in socializma je sposobna označiti vsakogar, ki bo prestopil mejo tistega, kar je sama proglašila za nedotakljivo.

Vsekakor gre Hribarjevi vse spoštovanje za njeno pogumno dejanje, s katerim je postavila dostojen spomenik žrtvam, ki počivajo na Rogu, in s tem storila prvi korak k slovenski narodni spravi.



F. V. (tajnik "Planinke", Brisbane, Qld.)

KO se je takrat pred tridesetimi leti zbrala skromna družbica brisbanskih rojakov na improviziranem sestanku ter ustanovila društvo PLANINKA, društvo sinov in hčera slovenskih staršev, ni bil temu vzrok kak materialni interes. Edini vzrok je bil moralna potreba iztrganih in oddaljenih ljudi od rodne grude, postavljenih v Slovincu povsem tuj svet, s tujim jezikom in tujimi običaji.

Na videz še tako trd Slovenec ima vendarle tenkočutno slovansko dušo in nihče ne more mimo tega. Prav to ga sili, da vsaj včasih hoče slišati govorico,

katero se je naučil v otroških letih, predno je bil prisiljen spoznavati jezike tujih narodov; da vsaj včasih v družbi z rojaki zapoje katero tistih pesmi, ki nosijo skupni naslov: peli so jih mati moja . . . In da vsaj včasih sreča ljudi z njemu sorodno miselnostjo — ta potreba je družila tako ustanovitelje in prve člane Planinke, kakor nas družijo še danes.

Zadnji vojni vihar ni zahteval od našega naroda samo veliki krvavi davek, ampak je tudi izkoreninil in iztrgal mnogo rojakov ter jih pahnil v tujino. Na to je prišlo še povojno "preseljevanje narodov" in pov-

zročilo, da so se večale in rastle slovenske skupine izven meja domovine.

Vsi ti rojaki so imeli dve skupni osnovni potrebi: materialno — se čimprej ustaliti ter se prilagoditi novemu načinu življenja — in pa "preboleti" domotožje. Dvojno vlogo so tedaj imele te začetne organizacije rojakov: svojim članom so nekako materialno pomagale, če že ne drugače, vsaj z nasveti, ki so bili ob začetkih neprecenljive vrednosti, in združeni v etnično skupino so lažje kljubovali domotožju. Na teh začetnih srečanjih, piknikih ali družabnih prireditvah, so pionirji Planinke kot tudi ostalih slovenskih društev po Avstraliji ali kjer koli po svetu, gotovo v duhu romali tja daleč nazaj: in Kras, med dolenske gričke, v deželo klopotev, pod Julijce in Karavanke, pod Pohorje in v Prekmurje ter kdo ve kam še vse . . . Da, tja daleč v tisto majhno, svetu skoro nepoznano deželo, za Slovenca pa tako čudoviti, naravnost sveti kraj detinstva, tja v tisto skromno vasico in morda celo v ubogi domek, vendar k ljudem s poznanim obrazom — našim domačim.

Leta so minevala in Slovenci so se prilagajali na "novo domovino". Družabnim prireditvam, kulturnim večerom, plesom in piknikom so se počasi začeli pridruževati tudi — jubileji. Vedno višji in vedno bolj spoštljivi. In glej, prišla je slovesna proslava queenslandskega slovenskega društva — 30-letnica Planinke.

Ne da bi znova ugotavljali in naštevati dosežene uspehe v preteklih letih, pa le ne moremo mimo gotovih dejstev.

Kar so bile ob prejšnjih jubilejih društva le pobožne želje, je bila ob 25-letnici že uresničena stvarnost: društvo je namreč že posedovalo lastni "Hribček". To je bil vsekakor veliki materialni in tudi moralni dosežek. Že dolgo je društvo stremelo za koščkom lastne zemlje — taka je pač slovenska lastnost. Koliko je ta košček lastne zemlje pomenil večini naših ljudi, je razvidno iz tega, kako so s trdim in požrtvovalnim delom v teku let spremenili njegov prvotni neprijazni izgled.

Občutek, da so prišli "na svoje", je spodbujal rojake, da je postajal "Hribček" vedno bolj domač. Z darovi in lastnim delom so dosegli, da so se za tridesetletnico želje še bolj uresničile: na "Hribčku" je zrastel dom. Ni ravno palača in verjetno je najmanjši med slovenskimi Domovi v Avstraliji. Toda njegov načrtovalec arhitekt Cveto Mejač je dobro poznal zmožnosti in dejanske potrebe Planinke (in dodal pripombo, da iz malega raste veliko, če bo potreba. . .) Dom nas druži pod skupnim krovom, pod katerim govori mo jezik naših prednikov in izpod katerega odmeva naša pesem.

Zaman je navajati imena posameznih bolj ali manj

delovnih članov in nečlanov ter posebno zaslužnim izražati suhoparne zahvale. Delovni rojaki tako vedo, čigave so zasluge, koliko je bil kdo požrtvovalen in koliko je posameznik doprinesel za tukajšnje slovensko skupnost, nedelovni pa stoje ob strani in jim te stvari itak niso dosti mar. Kogar zanima in zna gledati, bo z lahkoto videl in priznal, da je bilo vloženega ogromno nesebičnega truda, ne samo ob pogledu na "Hribček" in Dom ter materialne pridobitve Planinke, ampak tudi v organizaciji sami. Le naj poslušaj pevski zbor, ki je po tolikih letih tujine še vedno sposoben tako čisto in močno zapeti slovensko pesem. V tem je brez dvoma skrita visoka moralna vrednost, ki morda celo presega vrednosti materialnih pridobitev. In enak občutek nas je prevzel, ko smo se iz srca nasmejali igralcem na proslavi tridesete obletnice društva. V odlični režiji Anke Brožičeve so vprizorili burko "Špelca v Ljubljani". Ne samo, da smo slišali z odra domače zvoneči dialekt našega jezika, prevzel nas je tudi pristen značaj našega človeka.

Ob otvoritvi novega Doma smo bili ponosni in nam je to krepilo zavest. Ko pa smo poslušali recitirano domačo besedo in ko je zadonela domača pesem našega zbora, se je orosilo marsikatero oko. To se mi zdi priznanje, kaj nam še vedno pomeni slovenska beseda in kaj nam pomenijo tiste pesmi, ki so jih peli mati moja . . .

Moram pa dodati tudi tole dejstvo: Kar je nam starejši generaciji sveto, je žal našim potomcem čisto precej tuje. Zlasti tistim, ki so bili rojeni že v "novem svetu", so Slovenija, slovenska pesem in beseda pojmi, ki niso doživeti — le slišali so pripovedovati o njih. . . Tudi današnja doba, način življenja in mnogo drugih okoliščin pripomore, da naša mladina premalo čuti in ceni svoje poreklo. Prav zato pa je še večje vrednosti, da čim več doprinesemo k gradnji naših Domov in naše skupnosti. Naša sveta dolžnost je, da se trudimo vsak po svojih močeh, da mladini — našim potomcem skušamo na nevsihljiv način približati veselje do jezika, poznavanje kulture, šeg in navad. Verjetno ne bomo kmalu opazili uspehov svojega truda. Sadovi se bodo pokazali kasneje, ko bodo otroci prešli iz brezbrizne mladosti v zrelo dobo.

Narodna zavest ni še nikak šovinizem in skušati ohraniti (vsaj delno) kulturno dediščino in materin jezik menda tudi ni starokopitnost. Res je, potreben nam je naš Dom, potrebna so srečanja kulturnih in družabnih sporedov. Vendar nam je od vsega najbolj potrebna slovenska zavest. Zavest, ne oholost! In zavestno se moramo bati vsake brezbriznosti ter strahopetnega hlapčevstva — saj:

"kdor ponižuje se sam,
podlaga je tujčevi peti! . . .

izpod sydneyskih stolpov



Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael's Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N. S. W., 2160
Telefon: (02) 682 5478

VSESLOVANSKO PRAZNOVANJE 1100-letnice smrti svetega Metoda bo letos na nedeljo 7. julija ob dveh popoldne v poljski cerkvi, Quakers Road, Marayong. Concebirano mašo bo vodil apostolski pronuncij za Avstralijo nadškof Luigi Barbarito, ki bo za to slovesnost prišel iz Canberre. Pri maši bodo sodelovali verniki slovanskih narodnosti, po maši pa bodo na dvorišču priredili kulturni spored. Lepo vabim vse rojake, da s svojo udeležbo počaste spomin naših slovanskih apostolov Cirila in Metoda.

MESEC JUNIJ je vsako leto čas spominov na žrtve junija 1945, ki so že po koncu vojne in brez sodnega procesa padale v tisočih v množične grobove. Letos obhajamo že štiridesetletnico te naše narodne tragedije. V naši cerkvi se bomo vseh teh žrtev spomnili v sredo zvečer, 19. junija, ob sedmih. Po spominski maši bo v naši dvorani komemoracija in nato čajanka.

WOLLONGONG ima slovensko mašo v Fig Tree na nedeljo 14. in 28. julija ob peti uri popoldan. Obakrat je eno uro pred mašo pevska vaja mladinskega zbora, ki se pripravlja za nastop na koncertu v Adelaidi.

CANBERRA ima slovensko službo božjo v nedeljo 21. julija ob 11.30 dopoldne. Zaradi odsotnosti p. Cirila sem za službo božjo te nedelje v Merrylandsu naprosil p. Andreja iz Campbelltowna, ki je poljskega rodu in nam je že prej nekajkrat priskočil na pomoč.

NEWCASTLE pride na vrsto za slovensko mašo v nedeljo 30. junija. Na običajnem kraju in ob običajni uri. Pred mašo spovedovanje, po maši pa čajanka v dvorani.

V BRISBANU smo imeli zelo lepo praznovanje v

nedeljo 5. maja. Na slovenskem gričku v Cornubia je bila zahvalna služba božja ob priliki 30-letnice društva "Planinka". Lepo število rojakov se je zbralo pod streho bodoče dvorane, ki bo kmalu dobila tudi stene. Med bogoslužjem so pevci navdušeno prepevali velikonočne in majniške pesmi. Praznovanje se je pričelo že v soboto zvečer, ko smo gledali na odru odlično zaigrano šaloigro "Špelca v Ljubljani" v režiji Anke Brožičeve. (Burko so pred leti igrali v Melbourneu, priredil pa jo je po kratkem skeču p. Bazilij.) Ob tej priliki je nastopil tudi pevski zbor pod vodstvom Stanka Sivca, nastopili pa sta tudi sestri Kristinca in Dragica iz znane Plutove družine. Društvu, vsem prirediteljem in brisbanskim rojakom želimo še mnogo podobnih in še večjih uspehov!

PROJECT COMPASSION AKCIJA je v letošnjem postu med nami zbrala vsoto 1,194 dol. Denar smo poslali na Paulinian Association, da ga bodo razdelili med potrebne po nerazvitih deželah. Bog povrni vsem, ki ste prispevali k tej dobrodelni akciji!

STOJNICA je spet na sporedu za petek 12. julija. Spet se torej priporočamo za primerne predmete: prinesite jih k Sv. Rafaelu na predvečer prodaje ali pa na sam dan zjutraj! Naše matere spet naprošam, da bodo na razpolago za delo pri stojnici in pri prodaji. Ta akcija nam bo pomagala pri dokončavanju sestrskega stanovanja in pa številnih majhnih del pri dvorani.

DISCO VEČER prireja naš mladinski zbor "Zarja" za vse mlade — v soboto 13. julija, od 8.00 do 11.30 zvečer. Mladina vabljen!

KONCERT slovenskega ansambla "STATENBERG" iz Nemčije bo nastopil v naši dvorani v nedeljo 21. julija. Pričetek ob petih popoldan. Vstopnice so na razpolago v našem verskem središču.

Ob tej prireditvi je za delo na vrsti druga skupina, za pecivo pa se priporočamo našim gospodinjam.

MEŠANI ZBOR bo v juliju prepeval na nedelji 7. in 21. julija. Pevski vaji bosta na oba petka pred imenovanimi nedeljama. MLADINSKI ZBOR bo pel v nedeljo 28. julija. Na isto nedeljo bodo imeli "Zarjani" tudi prodajo peciva. Zbor se tudi že marljivo pripravlja za nastop na mladinskem koncertu v Adelaidi.

POROKE. — V slovenski cerkvi Vseh svetih v Fig Tree (Wollongong) je bila poroka na dan 4. maja in sicer ob petih popoldne med mašo. Poročila sta se Sylvia Elizabeth Konrad, hčerka Johana Konrad (ki skrbno opravlja službo zakristana v Fig Tree) in Albine r. Tehovnik, ter Josef Lebernegg, rojen v Grazu

v Avstriji kot sin Franza in Marije r. Pesko. Priči sta bila nevestin brat John in Grace Bezina.

Pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu pa so bile v maju kar tri poroke. Prva je bila 18. maja, ko sta stopila pred oltar naše cerkve **Andrej Koželj**, sin znanega društvenega delavca Ivana in Vikice r. Valić, ter **Andrea Michiella Natoli**, hčerka Angela in Erne r. Andreasen. Priči sta bila ženinov brat Branko Franc Koželj in Antonietta Natoli.

Isti dan je bila tudi poroka, prav tako med sveto mašo, pri kateri sta si obljubila zvestobo **Jasna Pukl**, hčerka pok. Alojza in Elizabete r. Klampfer, in pa **Thomas James Shiner**, sin Tomaža in Fay r. Chapman. Priči sta bila nevestina sestra Sonja Stadelman in John Krilis.

Na binkoštno nedeljo (26. maja) popoldne sta se pri nas poročila **Darinka Vodnik**, hčerka Vladota in Katice r. Rakitničan, ter **Lenko Stolić**, po rodu Dalmatince iz Zadra, sin Dušana in Nedjelke r. Radobuljac. Priči sta bila nevestin brat Zlatko Vodnik in Anto Samardžić.

Vsem parom naše iskrene čestitke. Naj jih božji blagoslov spremlja na njihovih življenjskih poteh, da bi vztrajali v zakonski zvestobi!

ARHITEKT CVETO MEJAČ je bil zadnjo nedeljo v maju naš gost v Sydneyu. Obiskal je tudi cerkev v Fig Tree in je lahko ugotovil, da sta njegovi sliki – Marija Pomagaj in pa sveti Francišek – zares lep okras in naravnost nujno dopolnilo k steni za oltarjem. Ko smo mu namignili, da je tudi zadnja stena kaj prazna in mrka, nam je takoj obljubil, da bo zanjo naslikal zadnjo večerjo: Bog mu povrni! – Žal sem pred dvema dnevnoma dobil telefonsko sporočilo iz Queenslanda, da je moral g. Mejač v bolnišnico iskat zdravja. Upajmo, da bo kmalu spet na nogah, kar mu vsi iz srca želimo.

NAŠI POKOJNI – Že v majski številki sem omenil smrt **DANICE PAVIČ**, zdaj pa sem dobil nekaj dodatnih podatkov o pokojnici. Rojena je bila 29. junija v Postojni. Njen deklinški priimek je Brezič. V Avstralijo je prišla leta 1958. Najprej so se naselili v Coomii, kjer so vodili Milkbar, potem pa je imela Danica že dolgo vrsto let delikatesno trgovino v Canberri in bila vsa leta tudi naročnica **MISLI**. Dan njene tragične smrti je 29. marec letos: nekdo jo je umoril (motiv še ni znan) in odvrgl njeno truplo v tamkajšnje Burley Griffin jezero, kjer so ga našli. Pokojnica zapušča sina Marka in hčerko Miriam.

V sredo 29. maja 1985 v jutranjih urah je umrl na svojem domu v Doonside, N. S. W., **ALOJZ BOLTE**. Rojen je bil 9. maja 1912 v vasi Vrh, Mirna na Dolenjskem. Leta 1946 se je v taborišču Feldkirchen v

Avstriji spoznal z Zofijo r. Fajfa, po rodu iz Koloneje v Galiciji. Poročila sta se in tri leta kasneje odpotovala s sinom Aleksom v Avstralijo. Pokojnik je bil zaposlen pri Hardy Aluminium, nato pri Crane Copper and Aluminium Co., nekaj let pa tudi pri mestni vodni upravi. Zadnja leta je užival pokoj, saj ga je zapuščalo zdravje in je bil večkrat v bolnišnici. Pred nekaj tedni je dobil srčni napad in je moral ponovno v bolnišnico, kjer je prejel sveto popotnico in zakrament svetega maziljenja. Zdravje se mu je izboljšalo in poslali so ga domov, kjer pa je dva tedna kasneje podlegel ponovnemu srčnemu napadu. Pokojnik je rad prihajal v našo cerkev. Bil je veselega značaja in dobrega srca, zato je imel dosti prijateljev. To je pokazala tudi udeležba pri pogrebni maši, ki smo jo imeli pri nas v ponedeljek 3. junija. Pokopali smo ga na našem delu pokopališča Rookwood.

V nedeljo 2. junija je umrl v Burwoodu **ANTON BLASUTIG**. Rojen je bil v kraju Špeter Slovenov (S. Pietro al Natisone) v Benečiji 6. junija 1917. Leta 1947 se je v kraju Srednje (Stregna) poročil s Pino r. Simaz, ki je po rodu iz tega kraja. Toni je odšel v Avstralijo leta 1951, naslednje leto je prišla za njim tudi žena. Pokojnik je bil bolan nad trinajst let in Pina je z zgledno potrpežljivostjo skrbela zanj. Bil je s svetimi zakramenti pripravljen za odhod s tega sveta. Pogrebna maša je bila v cerkvi sv. Jožefa, Enfield, v torek 4. junija, kjer sem somaševal z domačim duhovnikom. Grob pa je dobil pokojni Anton med pokojnimi rojaki pokopališča Rookwood.

Iskreno sožalje vsem sorodnikom imenovanih pokojnih. Vse priporočam v molitev. In hvala vsem, ki so nam posredovali gornje podatke!

P. VALERIJAN

K SLIKI: P. Valerijan med mašo ob 30-letnici brisbanske "Planinke" – 5. maja letos.





LJUBLJANSKI nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar je v imenu slovenskih škofov poslal papežu Janezu Pavlu II. novi slovenski prevod Svetega pisma Nove zaveze. Papež se mu je preko vatikanskega državnega tajništva zahvalil za dar: "Odlično si počastil letošnje praznovanje sv. Cirila in Metoda, ko si poslal svetemu očetu v dar prekorično in potrebno knjigo, ki je v skladu z nameni slovanskih apostolov, namreč novi prevod z duhovnim komentarjem Svetega pisma Nove Zaveze, ki nosi datum praznika sv. Cirila in Metoda lanskega leta. — Tebi, vsem slovenskim škofom, duhovnikom in redovnikom kakor tudi vernikom, ki s teboj delijo tvoja čustva do Kristusovega namestnika, se sveti oče zahvaljuje. Zelo želi, da bi ta knjiga med slovenskimi duhovniki in verniki pripomogla pri raziskovanju in premišljevanju božje besede, ki jo hrani Sveto pismo."

ŠMARTNO PRI LITJI praznuje letos 850-letnico obstoja župnije. Da bi visoko obletnico slovesneje praznovali, so imeli farani v tednu po beli nedelji duhovno obnovo, v kateri so sodelovali duhovniki, ki so se rodili v šmarnski župniji: sedem jih je živih in tudi nekaj redovnic.

Šmarska župnija je deveta najstarejša župnija na ozemlju ljubljanske nadškofije.

TUDI V SLOVENIJI sta se ustavila med svojo evropsko turnejo melbournska zakonca dr. Lynne in dr. John Billings. Oba sta zdravnika in prepričana katoličana, starša devetih otrok; ona je svoj zdravniški poklic obrnila v raziskovalno smer, da se je lahko bolj posvetila družini, on pa je bil pred pokojem ugleden zdravnik in dekan melbournske medicinske fakultete. Po vsem svetu sta znana po svoji metodi za naravno urejanje spočetij, ki se po nju imenuje Billingsova metoda in je priznana tudi od Cerkev.

V čem je bistvo njunih odkritij tridesetletnih raziskav? Najprej to, da so vse "umetne metode" v bistvu nasilne, zdravju škodljive, povrhu pa še povzročajo splave. Pilule in "vložki" v visokem odstotku ne preprečijo novega življenja, temveč mu samo preprečijo, da bi se razvilo; so torej "tihi splavi". Sploh pa "protispočetno razpoloženje" prizadeva zakon v njegovem bistvu, ustvarja miselnost "proti novemu življenju". Billingsova metoda pa ni usmerjena proti življenju, ga

ne preprečuje, ne uničuje zarodnih celic, ampak zakoncem omogoča, da se svobodno odločajo, kdaj bodo imeli otroke. In to brez "goltanja tablet", brez zdravju tako škodljivega poseganja v naravne procese, sploh brez tehničnih pripomočkov, preprosto s spoznavanjem ženske narave. Njuna metoda je tako preprosta, da se je zlahka nauče tudi nepismena ljudstva; in obenem je tako znanstvena, da zdrži vsako iskreno kritiko.

Zakonca Billings sta že predavala v 60 državah, njuno metodo pa uporabljajo s pridom v sto deželah. "Slovensko turnejo" sta pričela v Kopru, nadaljevala v Ljubljani ter končala v Celju in Mariboru. V Ljubljani je bila dvorana Teološke fakultete štirikrat polna. Še večje presenečenje je bil pogovor z zdravstvenimi delavci, ki se jih je zbralo blizu 300. Vselej se je pogovor po predavanju zavlekel dolgo časa.

ZANIMIVO je poročilo, da so vojaki v Sloveniji lansko leto za skupnost opravili dela v vrednosti 200 milijonov dinarjev. Za svoje in potrebe prebivalstva so zgradili 47.750 metrov vodovodov, 49 kilometrov cest, položili 41 kilometrov podzemnega telefonskega kabla in 31 kilometrov telefonskega omrežja. Za ta dela so porabili 1.896.330 delovnih ur, prevozili pa 238.650 kilometrov. Večina teh del je bila na manj razvitih področjih, v hribovitih krajih in pa v krajih ob meji. V kolikor je bilo pri tem tudi sodelovanja s prebivalstvom, je delo neslovenskim vojakom gotovo pripomoglo tudi k boljšemu spoznavanju Slovencev in slovenskega jezika.

Ob takemle poročilu si mislim, kaj bi lahko vse Avstralija napravila s svojo vojsko zdaj v mirnem času, če bi jo seveda imela. Pa je — razen maloštevilnih prostovoljcev — skoraj ni. Če že drugega ne, rešila bi mladince brezposelnosti. Gotovo je: če in kadar bo treba, bo Avstraliji težko spet začeti z rednimi vpoklici, saj bi se spet našel kak dr. Cairns, M.P., in javno vpoklicancem zažigal pozivnice. Še če bo kdaj šlo zares in bo na tehtnici svoboda Avstralije — me res zanima, koliko bo med mladino prijavitelcev v obrambo domovine . . .

V DOLŽANOVI SOTESKI pri Trziču je svetovno najdišče okamenin, po mnenju znanstvenikov starih okrog 250 milijonov let. Že pred več kot osemdeset leti so nemški geologi določili 75 vrst kamenonožcev (tako imenujejo starodavne živalske skupine) in prav v Dolžanovi soteski so našli 21 novih vrst. Skozi zanimiva najdišča vodi od lani geološka transverzala. — Pred osmimi leti je bilo ustanovljeno v Trziču Društvo prijateljev mineralov in fosilov, ki skrbi za vsakoletne razstave in tudi za ostale turistične prireditve z njimi v zvezi. Mednarodni sloves teh razstav je vsekakor zelo dobra priložnost za razvoj turizma v teh krajih.

ČETVORČKI so bili rojeni v kranjski porodnišnici. A njihova mamica, 23-letna Matja Logar iz Škofje Loke, ob porodu ni bila nič presenečena, saj so zdravniki ugotovili štiri življenja že pri sedmih tednih nosečnosti. Imena novorojenčkov so Nina, Jan, Rok in Tadej. Poročilo pravi, da so vsi štirje novorojenčki zdravi in zdaj so že nabrž tudi dosegli predpisano težo ter zapustili inkubator.

DESET LET že potuje po svetu slovenski novinar **Zvone Šeruga** iz Ljubljane. Zdaj se je odločil, da bo potoval na motorju okrog sveta. Prvi – 40.000 kilometrov dolgi – del poti je že napravil po Severni in Južni Ameriki. Po sedemmesečnem premoru se bo zdaj iz Evrope odpravil preko Azije do Avstralije. Poleg rednih pošiljanj poročil o svojih doživetjih, namerava mož po vrnitvi domov svoja potovanja opisati tudi v knjigi.

MINISTRANTI so se zbrali na nedeljo ob prazniku svojega zavetnika sv. Dominika Savia pri Mariji Pomocnici na Rakovniku. To je njihovo tradicionalno vsakoletno srečanje, ki vsebuje skupno bogoslužje v cerkvi, nato pa v veroučnih prostorih tekmovanje, kjer se z znanjem pomerijo razne ministrantske skupine. Letos je bilo na vrsti poznavanje svetih bratov Cirila in Metoda, duhovnih poklicev v Cerkvi na Slovenskem ter znanje pojmov, ki so v zvezi z bogoslužjem. Ta kviz je vedno poln presenečenj, živahnega sodelovanja in seveda tudi sreče. V skupini mlajših so prvo mesto osvojili ministranti iz Črnuč, drugo ministranti iz Dravelj, tretje pa iz Šiške. V skupini starejših pa so bili prvi Šentvidčani, drugi Draveljčani, tretji pa iz frančiškanske župnije Marijinega oznanjenja nad tromostovjem. – Draveljski ministranti torej letos "nosijo fano". To je že drugo leto, ko so si osvojili prenosni pokal Dominika Savia.

O UNIČENJU GOZDOV po Evropi smo že pisali – zdaj je na vrsti z istim problemom tudi Slovenija. Zaradi izpuhov žveplovega dioksida iz rudnika Mežica, ki so smrtno ožgali gozdove, bo moralo pasti kar 45.000 kubikov lesa na 5.000 hektarjih gozdne površine. Prebivalci Črne na Koroškem so ogorčeni

in ne žele, da bi se podobna škoda širila in ponovila. Odločno zahtevajo, naj rudnik zgradi višji dimnik, odstrani strupene pline po kemičnem postopku, ali pa naj enostavno ukine topilnico.

DOMAČINI letos v Sloveniji kar ne bodo mogli počitnikovati, pravijo doma: cene so od lanskih poskočile za 40% in tudi povpraševanje iz tujine je letos zelo veliko. Zato delajo doma propagando, naj bi domačini iskali počitnice v pred- ali posezonskem času, ko je zasedba manjša in so cene nižje.

Predsezona se je letos tako na morju kot tudi v planinah začela kar cel mesec predčasno, pa tudi takoimenovani "zdraviliški turizem" je že privabil goste od vsepovsod. V Rogaški Slatini jih je že 1100, v Dobrni ni več prostora, pa tudi v atomskih toplicah v Podčetrtku imajo že vse rezervirano in razprodano.

PORTOROŽ, to priljubljeno slovensko morsko letovišče, je dobilo nedavno status naravnega zdravilišča. Komisija za zdravstvo in socialno varstvo je ugotovila in uradno potrdila, da ima Portorož tri zdravilne naravne proizvode: solinsko blato, slanico in pa zrak. Vsi trije vsebujejo elemente broma, joda, žvepla in magnezija. Pravijo, da že samo vdihavanje portoroškega zraka povzroča euforično stanje – dobro razpoloženje brez škodljivih stranskih posledic.

LJUTOMERSKIM SIROM so se po lanski prodaji 115 ton teh izdelkov, v glavnem v Švico, odprla vrata v svet. Največ obetajo kupci v ZDA, kjer je za letos že sklenjena pogodba o prodaji 30 ton ementalca, pričakujejo pa še več naročil. Tako upajo, da bodo brez težav izpolnili načrt o 25-odstotnem povečanju izvoza, kar pomeni 150 ton sirov vsega skupaj.

V PTUJU so izkopali doslej najlepše ohranjen rimski nagrobni kamen iz drugega stoletja po Kristusu. Tako dobro se je ohranil, ker ga je v tretjem stoletju, obrnjenega navzdol, nekdo uporabil za dno drugega groba. Na njem je v beli marmor vklesano, da so žena in trije otroci poklonili kamen 60-letnemu Titu Valeriju Celsinu. To je letos že peti grob, ki so ga iz rimske preteklosti Ptujja odkopali strokovnjaki Zavoda za spomeniško varstvo iz Maribora.

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

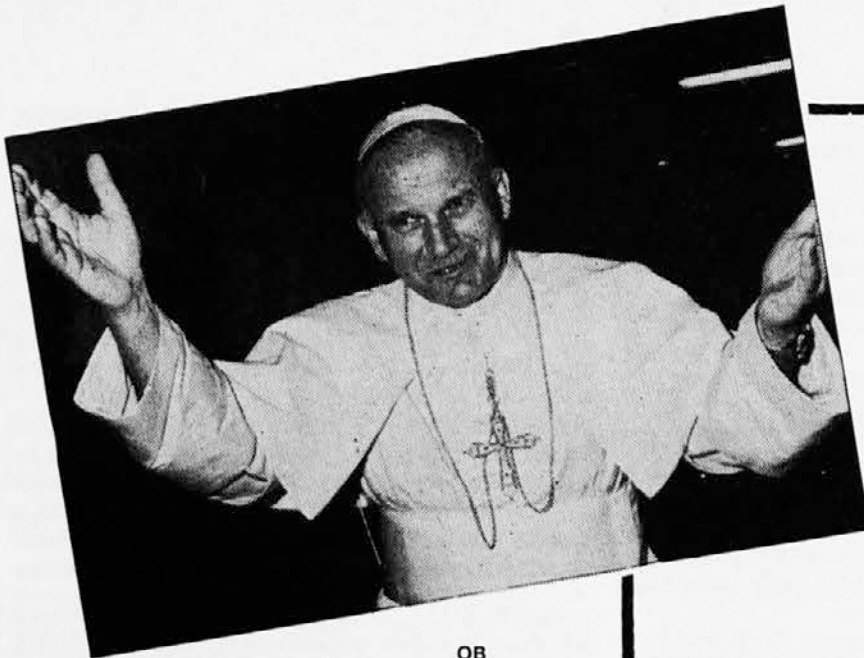
Funerals of Distinction Pty. Ltd.
A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovcem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.



OB
65-LETNEM
ROJSTNEM
DNEVU
PAPEŽA
JANEZA
PAVLA II.

POTRDI BRATE V VERI!

LETO 1978 je bilo za katoliško Cerkev leto velikih dogodkov. Njihovo prenavljajočo silo in odrešenijsko rodovitnost bo pokazala šele prihodnost.

Dne 6. avgusta, na praznik Gospodovega spreminjenja, je v večernih urah nehalo utripati srce papeža Pavla VI., ki je vodil katoliško Cerkev skozi petnajst let. Krhka bela podoba z grenkim nasmehom in zamolklim glasom, toda s presenetljivo močjo v očeh, zrcalo njegovega neupogljivega duha. Pavel VI. se je zavzemal za vse velike zadeve človeštva, za mir na svetu, za razvoj in enakopravnost med narodi, za zблиžanje med kristjani in globlje razumevanje med različnimi verskimi izročili človeštva. Znotraj katoliške Cerkve je bil tenkovesten in vztrajen reformator, ki je dosledno uresničeval temeljne uvide drugega vatičanskega cerkvenega zbora, ne glede na nasprotovanja z leve ali desne.

Že ob koncu prvega dneva konklava je bil 26. avgusta nepričakovano izvoljen za papeža beneški patriarh Albino Luciani, ki je nameraval hoditi po poti svojih prednikov Janeza in Pavla, kar je označil z izbiro svojega imena. Evangeljsko pričevanje Janeza Pavla I. ni trajalo dolgo. Vendar je bilo v njem toliko ponižnosti

in preprostosti, toliko dobrote in miru, da je v tridesetih dneh vodstva vendar vtisnil Cerkvi svoj pečat. V zadnji splošni avdienci, ko je med drugim govoril o krščanskem veselju, je dejal tudi tole: "Pravo alelujo bomo zapeli v nebesih. To bo aleluja dopolnjena ljubezni. Zdajšnja aleluja pa je aleluja neutešene ljubezni, se pravi, aleluja upanja."

Tri tedne po smrti Janeza Pavla I. se je 16. oktobra pojavil na loži bazilike svetega Petra nov človek – JANEZ PAVEL II., po rodu Poljak, prvi neitalijanski papež po 450 letih. Ko je v toplem oktobrskem večeru pozdravil množico na Trgu svetega Petra, smo takoj začutili presenetljivo moč, ki je v njem. In ko smo v nedeljo 22. oktobra, ko je uradno prevzel vodstvo Cerkve, slišali njegov govor, smo bili gotovi: v njem je Cerkev našla dobrega voditelja in poglavarja. Kakšna odmevnost v njegovih besedah, izgovorjenih z glasom, v katerem je toliko slovanske miline in močnatosti hkrati: "Ne bojte se! Odprite, odprite na stežaj vrata Kristusu, njegovi odrešilni moči! Odprite državne meje, gospodarske in politične sisteme, obširna področja kulture, civilizacije in razvoja! . . ." V tem novem papežu se je Cerkev našla. V njem se je izpolnila preproška zahteva, ki jo je nekaj dni pred konklavom izrekel neki škof: "Po travmi, ki jo je doživela Cerkev ob nepričakovani smrti Janeza Pavla I., mora najti papeža, ki bo mlad, močan, junaški." Našla ga je v krakovskem kardinalu Wojtylu.

Ob vseh vzburljivih dogodkih od avgusta do oktobra smo verni čutili moč Duha, ki je navzoč v Cerkvi. Kdo bi si drznil upati, da bodo priletni kardinali v prvem konklavu sposobni toliko enotnosti in v drugem toliko ustvarjalne domišljije? Vem, triumfalizem

Božja beseda

KO se je Jezus prikazal svojim učencem in z njimi jedel, reče Simonu Petru: "Simon, Janezov sin, ali me ljubiš bolj ko tile?"
Odgovori mu: "Da, Gospod, ti veš, da te ljubim."
Reče mu: "Pasi moje ovce."
Zopet v drugo mu reče: "Simon, Janezov sin, ali me ljubiš?"
Odgovori mu: "Da, Gospod, ti veš, da te ljubim."
Reče mu: "Pasi moje ovce."
V tretje mu reče: "Simon, Janezov sin, ali me ljubiš?"
Peter se užalosti, ker mu je v tretje rekel: "Ali me ljubiš?"
in odgovori mu: "Gospod, ti vse veš, ti veš, da te ljubim."
Reče mu: "Pasi moje ovce."

Jan 21, 15 – 17

je na slabem glasu, vendar kako ne biti veseli in ponosni nad vsem tem, kar se dogaja v Cerkvi, ob tem valu notranje gotovosti, mladostne trdnosti in zaupanja v svoje sporočilo, ki je na mah zavel čeznjo! Da Bog je z nami in nas potrjuje v zavesti našega krščanskega poklica.

Svet se vrti po svoje. Zgodovina hodi svoja pota med rojevanjem, zorenjem in umiranjem civilizacij, političnih in gospodarskih sistemov. Med njimi in nad njimi pa stoji Cerkev kot znamenje sočutne ljubezni in neprelomljive zvestobe Boga do človeka. Križ stoji, medtem, ko se vrti svet po svoje!

Papež Janez Pavel II. je v letih svoje odgovorne službe osvojil svet – pa ne le s svojimi potovanji, ko je osvojil daljave sveta – osvojil je srca ljudi. "Janez Pavel II., mi te imamo radi!" so pozdravljali papeža po ZDA. Papež se je brž znašel in jim odgovoril: "Janez Pavel II. vas ima rad!"

"Kaj pričakujemo od papeža?" je zapisal pred papeževim obiskom v ZDA James Reston, pisec slovitih uvodnikov v New York Timesu. "Pričakujemo, da nam pokaže pot iz slepe ulice, v katero nas je zavedel materializem. Čakamo duhovni odgovor na vprašanja našega časa, čeprav moramo priznati, da Janez Pavel II. ne bo imel pred sabo občestvo vernih, ampak prej občestvo dvomljivcev, ki pa veruje, da bi moglo v nekaj verovati."

Ugledni francoski časnikar Andre Fontaine je dne 6. oktobra 1979 v pariškem listu (Le Monde) zapisal o papežu Janezu Pavlu II.: "Noben kralj, noben predsednik, noben generalni sekretar, noben popevkar, noben športnik, noben filmski zvezdnik, nihče ne more tekmovati z njim v popularnosti." Pojav je iz-

reden, saj je – predno je kardinal Wojtyla postal papež, le malo ljudi vedelo zanj. V naši dobi, ko nekateri govorijo o smrti Boga, o ateističnem pogledu na svet in življenje, o znanosti, ki naj bi razkrinkala staro utvaro o Bogu – v naši dobi se zbirajo milijonske množice okrog človeka, ki jim prinaša sporočilo, ki jim govori o Bogu in dostojanstvu človeka, ustvarjenega po božji podobi. Očitno so nekateri prehitro pokopali Boga. Očitno Bog umira hitreje v šolskih učbenikih kot v srcu množic.

Janez Pavel II. ljubi življenje. Gre mu naproti. Gre k množicam, poln vesele in močne vere. Kaže, da ne zdrži dolgo za vatičanskimi zidovi. Vleče ga ven, v širna prostorja, kjer se zbirajo množice. Tako je v mnogih pogledih Janez Pavel II. človek za naš čas, človek za naš trenutek. V svetu, polnem strahu, tesnobe in razočaranj, je utelešenje mirne gotovosti in upanja, neustrašen in dobrohoten. In trden. S trdno vero preizkušenih. Tako je za milijone in milijone ljudi postal vir upanja.

Človeštvo prinaša najprej sporočilo o ljubečem Bogu, ki nas je posinovil v Jezusu Kristusu. V svojem prvem nagovoru na ameriških tleh je dejal: "Vsakega izmed vas bi želel osebno srečati in mu povedati, da ga Bog ljubi, da mu je kot človeku podaril dostojanstvo brez primere. Hotel bi mu povedati, da je papež njegov prijatelj in služabnik."

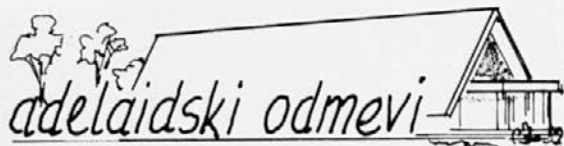
Tako v Mehiki kot na Poljskem, na Irskem, v ZDA, v Kanadi, v Afriki, v Franciji in Braziliji ter zdaj na Ni-zozemskem – vsepovsod, kjer se je ustavil, je govoril o Bogu, ki je Svoboda in Ljubezen, Dobrota, Lepota in Veselje. Neminljiva Svetloba, ki ožarja vse stvari in daje trdnost in sijaj. O Bogu, ki edini odpira človeštvu neskončna obzorja.

Dne 18. oktobra 1979 je sveti oče sprejel v posebni avdienci 5300 Slovencev. V lepi slovenščini je dejal med drugim: "Dobro vem, da ste Slovenci med prvimi slovanskimi narodi sprejeli krščansko vero pred več kot dvanajstimi stoletji. Za ta neprecenljivi dar pokristjanjenja, ki je postalo vir tako izrednih sadov, se z vami vedno zahvaljujem Bogu. Bodrim vas, da z nemajhnim zaupanjem vztrajate na isti poti živega in neustrašenega evangeljskega pričevanja. Moj pogled se obrača tudi na bodočnost vašega cerkvenega občestva. Zato postaja moja beseda goreč poziv, da vedno bolj poživite v vas dar svetega krsta. Vsak dan naj vas spremlja moj posebni apostolski blagoslov, ki ga iz srca podeljujem vam in vsem, ki so vam dragi."

Ko se Bogu zahvaljujemo, da nam je dal takega papeža, naj nam bo njegovo naročilo, naj vedno bolj poživimo v sebi dar svetega krsta, tudi nova vzpodbuda, da bomo še naprej rasli kot ljudje in kot kristjani.

Svet potrebuje dobrih ljudi.

P. CIRIL



Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave., W. Hindmarsh, S.A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S.A., 5007)
Telefon: (08) 46 9674

V SREDO 19. junija zvečer ob osmih bo ustoličen novi adelaidski nadškof in metropolit Leonard Faulkner. Nasledil bo nadškofa Gleesona, ki se je zaradi slabega zdravja odpovedal službi. Novega nadpastirja dobro poznamo, saj je bil ob praznovanju obletnice blagoslova naše cerkve med nami in je na nas vse napravil zelo lep vtis. Upajmo, da nam bo tudi v bodoče naklonjen. Molimo zanj, da bi razumel potrebe priseljencev v svoji nadškofiji!

Na nedeljo 19. maja je naše versko središče priredilo romanje in izlet obenem. Kar s tremi avtobusi smo se odpravili v Berri, kjer smo ponesli svoje prošnje k Mariji, kateri je posvečena tamkajšnja cerkev. Tudi potem v Slovenskem klubu je bilo prijetno razpoloženje. Rad bi se na tem mestu zahvalil tamkajšnjim rojakom, zlasti pa Kregarjevemu Slavku, ki je organizacijo v klubu sprejel na svoje rame in jo tudi lepo izpeljal. Zahvala tudi kvintetu "Planika" ki so nas odlično zabavali. (Nekateri izmed nas so izrazili željo, da bi morali vsaj dvakrat na leto v ta prijazni kraj.) Bili smo veseli srečati rojake iz Renmarka in celo daljne Mildure na viktorijski strani. Žal pa smo pri maši pogrešali marsikoga iz Berrija. Škoda, da ne izrabijo take edinstvene prilike za slovensko mašo in obenem za srečanje z adelaidskimi rojaki.

Med veseljem nad lepim dnevom v Berriju pa nas je zvečer po vrnitvi v Adelaide pretresla novica, da je prav isto popoldne, kmalu po drugi uri, Gospodar



**Pokojni
IVAN KOVAČIČ
je odšel po plačilo
k Gospodarju življenja,
slovenska skupnost
vskega središča
Svete Družine
pa je izgubila
enega svojih
najzvestejših članov . . .**

življenja in smrti poklical k sebi svojega zvestega služabnika IVANA KOVAČIČA. Še zjutraj, ko smo se odpravljali na pot, je prišel in povedal, da žal ne more z nami, ker se ne počuti dobro. Okrog desetih so ga Čargovi – pri njih je bil Ivan kakor družinski član – odpeljali v Queen Elizabeth Hospital, kjer so ga zadržali "za nekaj dni". Vendar je že po nekaj urah dobil hud srčni napad, ki ga kljub hitri zdravniški pomoči ni prenesel. Pogreb pokojnega Ivana smo imeli v soboto 25. maja. Za to priliko je bila slovenska cerkev tesna – zgovoren dokaz, da je bil blagi pokojnik res priljubljen. Naša narodna skupnost ga bo zelo pogrešala in zlasti tudi naše versko središče. Tako požrtvovalnega in zvestega člana ne bomo kmalu našli, saj je naravnost živel za skupnost. Če je bilo treba kaj postoriti, popraviti, pokositi travo . . . Ivan je bil vedno na razpolago in sam je videl, kaj je potreba. O tem bi lahko veliko povedal tudi moj prednik p. Filip, še več pa verjetno patra Bazilij in Stanko, ki sta toliko let prihajala v Adelaido. Vsaj štirikrat na teden je prišel k maši. Ob petkih in sobotah zvečer sva bila velikokrat sama v cerkvi. Kakršnokoli vreme – on je prišel. Bojim se, da bom odslej sam – razen neke italijanske družine, ki redno prihaja kljub temu, da ne razume jezika.

Pokojni Ivan je bil rojen 19. novembra 1909 pri Sv. Luciji (danes Most na Soči). Kot italijanski vojak je nadaljeval vojaško službo pri zaveznikih kot šofer, potem pa se zaradi razmer v domovini odločil za odhod v svet namesto vrnitev domov. Med prvimi skupinami je prišel v Adelaido, delal vsa leta do upokojitve pri Holdenu, si kupil in prijetno uredil svoj dom. Ostal je samski, a imel kaj veliko družino: ves svoj prosti čas je daroval skupnosti, ki ji je veljal za dobrega "strica". Bog mu bodi Plačnik za vse! Ne pozabimo ga v svojih molitvah!

Veselo doživetje za našo skupnost je bilo 26. maja, ko smo dobili novega člana: med mašo je bil krščen **Bernard Alexander Bruce Štemberger**. Botra sta bila Lili in Boris Hrvatini. Staršem Katarini in Malcolmu Štemberger čestitamo, novokrščencu pa želimo božjega blagoslova na pot v življenje.

Kot ste že brali v Mislih, nas bosta letos obiskala iz Ljubljane ljubljanski škof-pomočnik Jože Kvas in pa franciškski provincial. V Adelaidi se bosta mudila proti koncu novembra. Točnega sporeda še ni, z gotovostjo pa lahko povem, da bo 25. novembra v naši cerkvi delitev svete birme. Število pri nas bo skromno, morda se bo pridružil še sin slovenske družine v Milduri. Vsaj govorili smo o tem v Berriju in lepo bi bilo, ko bi mu podelil birmo slovenski škof. Če je med nami še kaj kandidatov – verouk kot pripravo imamo vsako nedeljo ob enajstih. Je pa čas za

sprejem samo še v juniju. Kasnejših priglasev ne bo mogoče sprejeti, razen če se pripravljajo na birmo v krajevni cerkvi in prinesejo od tam potrjeno o pripravljenosti na prejem birme.

Ob priliki obiska bo škof Kvas blagoslovil tudi ploščo z imeni dobrotnikov naše cerkve. Naj omenim, da je od takrat še nekaj obljub, ki so ostale neizpolnjene. Za izpolnitev je še čas, a ne dosti.

Tudi za Mladinski koncert zaključujemo s prijavitelji. Mislim, da je bilo pet mesecev dovolj in kdor je imel namen, se je lahko prijavil. Škoda, da mnogim mladim ni dano, da bi sodelovali na tako pomembnem tradicionalnem koncertu slovenske mladine v

Avstraliji, za katerega je bila letos izbrana Adelaida.

Slovenska radijska ura adelaidske etnične radijske postaje 5 EBI FM je v priredbi našega verskega središča dvakrat na mesec: vsako drugo in četrto sredo v mesecu, s pričetkom zvečer ob osmih. Vsi vabljeni k poslušanju, saj imajo te oddaje namen, da bi vas versko obogatili.

Verouk za mladinske skupine je po sporedu, ki je objavljen v naši cerkvi. Veliko je odvisno od vas, staršev, ali otroci hodijo k verouku. Kakor je važna zdrava telesna rast, še važnejša je tudi rast v duhovnem življenju. A zanjo je — poleg krščanskega življenja in zgleda staršev — nujno potreben verouk.

P. JANEZ

Fotografija s slavlja druge obletnice blagoslovitve adelaidske cerkve Sv. Družine, ko je bil sedanji nadškof Leonard Faulkner prvič med nami



Na uredništvo MISLI prihajajo pisma, ki povprašujejo o zdravju p. FILIPA FERYANA, O. F. M., ki je deloval v Adelaidi (1975 — 1980). Tudi me je že več družin prosilo za njegov naslov. Zato naj tu poleg naslova posredujem tudi nekaj novic o njem. Poslal nam jih je predstojnik slovenskih frančiškanov v ZDA in žal niso najboljše.

P. Filip je po odhodu iz Adelaide zopet služboval kot kurat ameriške vojske (dosegel je čin majorja) v Nemčiji in ZDA. Lani pa je moral na nujno operacijo požiralnika in vse je kazalo, da se je posrečila. Žal so letos novi znaki in novi zdravniški pregledi zahtevali ponovno operacijo, pri kateri so zdravniki ugotovili, da je bolezen dokončna in ji ne morejo pomagati. Računajo na eno leto.

P. Filipa bomo vključevali v svoje molitve. Priporočam ga seveda zlasti Adelaidčanom, med katerimi je deloval. Tu je njegov naslov: CH (MAJ) PHILIP I. FERYAN

142 - 32 - 4532

Medical Hold. Comp.

Beach Pavilion, Brooke AMC

Fort Sam Houston, TX 78234, U. S. A.

Gotovo bo vesel, da se ga v Adelaidi še spominjajo. In še enkrat: vključujmo ga v molitve! — Ur.

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU

TISKOVNEMU SKLADU

ZA NAŠE "MISLI":

\$28.— Ivan Kobal; \$24.— Jože Kosi; \$15.88 Lojzka Feguš, Julka Smole; \$14.— Irena Grassmayr, Maria Oginski, Jože Zupančič, Željko Rob, Ljenko Urbančič, Sonja Kovačević, Magda Hreščak, Dorica Slavec; \$11.— Tony Bratuša; \$10.— Vinko Tomažin, Milka Pongrac, Marija Boelckey; \$9.— Ivan Zelko; \$8.— Zlata Arhar, Angela Dodič, Olga Hrvatin; \$7.— Ljudevit Rob; \$5.— Anton Pasič; \$4.— Rudolf Vitez, Boris Urbančič, Matija Cimerman, Pavel Rob, Andrej Fistrič, Ana Marija Mršnik, Marija Gregorič, Dora Dolenc, Kristina Tomažič, Jože Kučko, Stanko Heric, Karolina Lazarič; \$3.— Franc Prosenik; \$2.— Anton Ule, Maria Mihalič, Ivanka Študent, Jože Kavaš, Pavla Kolatchew; \$1.— Marija Frank, Maria Spornjak, Frank Bruce, Silva H. Jurás.

NAŠIM POSINOVLJENIM

AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$110.— N. N.; \$50.— L. & M. Martin, Pavla Zemljak, Ivan Kobal; \$29.— izkupiček prodaje knjige "Kraški izlivi" v Baragovi knjižnici — pa namenu izdajateljice Marcele Bože dar za lačne; \$25.— L. & M. Martin (p. Hugonu za nabavo avta); \$20.— N. N. (za lačne), M.D. Stanič (namesto cvetja na grob Mariji Golčman); \$13.— Marija Kužnik, Teja

Florence L. Barclay:

Desem dveh src

roman

(Petindvajseto poglavje: DOKTORJEVA DIAGNOZA)



Prevedel Silvester Čuk
Ilustriral Lojze Perko

Janina roka se je naglo približala obezvi, ki ji je zakrivala oči. Zdravniku je komaj uspelo, da jo je zadržal.

»Ne delajte tega! Ne klonite vendar tik pred koncem! Bodite prepričani, da sem sposoben dve slepi osebi držati daleč narazen. Zaupajte mi in bodite mirni. Kaj ne razumete, zakaj sem rekel, da nama je sreča naklonjena? Dalmain prihaja, da me vpraša, kaj mislim o vsem tem, kar mi je zaupal. Vse boste lahko slišali. Jaz si bom tako prihranil nekaj časa, vi pa boste pričali, kako bo sprejel mojo sodbo. Zdaj se ne premaknite, sicer bom prisiljen reči, da ste veverica in da mečem v vas češarke.«

Zdravnik se je napotil proti ovinku steze, Jane pa je ostala v senci.

»Oho, tu ste torej, Garth!« je vzkliknil zdravnik. »Lahko bova pogrešala Simpsona. Dajte mi roko!«

»Da, doktor, povedali so mi, da ste tu in prišel sem za vami.«

Simpson je odšel, onadva pa sta stopila na jaso.

»Ali ste sami?« je vprašal Garth. »Zdelo se mi je, da sem prej slišal neki pogovor.«

»Prav ste slišali, kajti res sem se pogovarjal z neko mlado osebo.«

»Kakšna pa je bila ta mlada oseba?«

»No... neko odločno dekle, ki pa je precej vzkipljive narave.«

»Potem pa jo poznam. To je starejša hči našega vrtnarja. Ubogi otrok, veliko družinskih skrbi ima.«

»Da, to sem opazil tudi jaz. Boste sedli na tale panj? Ali si lahko v domišljiji predstavljate, kakšen razgled se odpira od tu?«

»Kako da ne! Prav dobro mi je poznan. Toda z grozo spoznavam, da se mi v domišljiji vse slike mešajo... razen ene...«

»In ta je?«

»Neki obraz, njen obraz!«

»Ah, da, dragi prijatelj,« je dejal zdravnik, »nisem pozabil, da sem vam obljubil povedati svoje mišljenje o tem, kar ste mi zaupali. Resno sem premislil o vsem in tale



Veslači na Blejskem jezeru

kraj tu je kot nalašč, da se o tem pogovoriva.«

»Ste povsem gotovi, da sva sama?« je vprašal Garth.

»Imam vtis, da je razen naju tu še nekdo drug.«

»Dragi prijatelj, mar je človek kdaj popolnoma sam v gozdu? Obdajajo nas neštevilne drobne prisotnosti. Če hočete samoto, se izogibajte gozda.«

»No, prisotnosti, o katerih govorite, so mi ljube, mislil sem na prisotnost kakega človeka... Sicer pa, Brand, to vam moram povedati, stalno me muči občutek neke nevidne prisotnosti ob meni. Pred nekaj dnevi bi skoraj prisegel, da me ona, moja 'edina žena' opazuje s sočutjem...«

»Kdaj je bilo to?«

»Pred nedavnim. Doktor Rob je pripovedoval, kako se je slučajno srečal z njo... Oh, ne smem vam povedati kje. Miss Gray in on sta me pustila samega, v tej samotni tišini pa sem na sebi čutil njene oči.«

»Nikar se ne predajajte tem nevidnim prisotnostim, dragi prijatelj. To vas samo bega. Spomnite se samo, da nam lahko tisti, ki nas ljubijo, od daleč dajo čutiti, kako je njihovo srce tu ob nas, posebej še, če trpimo. Zato je nič ne čudite, če imate dostikrat vtis, da je ona ob vas. Po svoji vesti in iskreno vam lahko zagotovim: njeno srce in njena ljubezen vas povsod spremljata!«

»Vsemogočni Bog!« je zastokal Garth.

Skočil je pokonci, naredil nekaj korakov. Zdravnik ga je trdo prijel za roko — samo še nekaj korakov, pa bi bil zadel ob Janine noge!

»Prijatelj,« je spet povzel besedo zdravnik, »po vsem tem, kar ste mi povedali včeraj, sem razumel, da ona po svoji zunanosti ni odgovarjala tipu žene, katero ste vi občudovali. Mar ni mogla biti v strahu, da vam čez nekaj časa ne bo več všeč?«

»Ne!« je odsekal Garth odločno. »Če bi bilo tako, bi svojo bojazen izrekla. In jaz bi jo takoj pomiril! Vaša predpostavka je nedostojna moje ljubljenice...«

V drevju je šumel veter. Oblak je zakril sonce. Obe bitji v temi sta drhteli. Končno je zdravnik spregovoril.

»Jaz sem še naprej prepričan, da vas ona iskreno ljubi. Morda prav ta hip z vsem svojim bitjem hrepeni, da bi bila ob vas. Odločite se in razodenite mi njeno ime, dovolite mi, da grem k njej in da slišim, kako na vse, kar se je zgodilo, gleda ona. In če je tako, kot pravim jaz, dovolite, da jo privedem sem, da vam pokaže svoje kesanje, svojo ljubezen in svojo nežnost.«

»Nikdar!« je kriknil Garth. »Nikdar, dokler je v meni iskrica življenja! Ali ne uvidite: če nisem mogel doseči njene ljubezni takrat, ko sem imel zdrave oči, kaj bi čutila do mene zdaj v tej moji nesreči? Samo sočutje! Če sem bil pred tremi leti v njenih očeh zgolj otrok, bi bil danes samo bolnik, vreden usmiljenja. Če imate prav vi in če je ona v resnici podvomila v mojo ljubezen in zvestobo, ni v moji moči, da bi jo s svojo zvestobo prepričal o nasprotnem. Odbila me je, ker me ni smatrala za sebi vrednega. Bolje je tako, naj ostane pri tem.«



Hudičev most blizu Tolmina

Bavčar (obe namesto cvetja na grob Mariji Golčman); \$12.— Helena Caruana (namesto cvetja na grob Mariji Golčman); \$10.— Ivanka Študent (za lačne); \$5.— Marija Čeligoj, Marija Devetak (namesto cvetja na grob Mariji Golčman).

MATERI TEREZIJI V INDIJO:

\$100.— Pavla Zemljak (za lačne); \$40.— Jože Kosi; \$25.— Francka Erpič; \$20.— Rihard Bogatec (za lačne); \$7.— Marija Oražem (za lačne otroke); \$6.— Marija Čeligoj; \$5.— Elizabeth Kociper.

ZA LAČNE V ETIOPIJI:

\$40.— S. P.; \$7.— Marija Boelckey; \$3.— Emil Celin.

V POMOČ NESREČNEŽEM

V BANGLADEŠU:

\$100.— Julka Mrčun.

DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!



*LASTNO trpljenje
je kakor zrcalo,
v katerem spozna človek
trpljenje drugih.
Kdor ni trpel do krvi,
ostane otrok
in ni videl življenja.*

IVAN CANKAR

»Toda s tem se obsojate na samoto!« je rekel zdravnik žalostno.

»Ljubša mi je samota kot razočaranje... Zdi se, da je zdaj čas za kosilo. Margery ne bo prav, če bi pustili, da odlično pripravljeno nedeljsko kosilo čaka!«

Vstal je in svoje ugasle oči uprl na tisto stran, odkoder se odpira razgled v neskončnost.

»Kako dobro poznam vse to!« je vzkliknil. »Ko prihaja semkaj s miss Gray, mi ona opisuje, kaj vidi, jaz pa ji odkrivam, česar ona ne vidi, a dobro vem, da je tam. Zelo se zanima za umetnost in skoraj za vse, kar navdučuje mene. Moram vas prositi za roko, Brand, dasi je steza široka. Ne bi se rad izpostavljal nevarnosti, da padem. To se mi je pripetilo že nekajkrat in padel sem prav nerodno. Miss Gray sem obljudil, da bom bolj pazil. Steza je široka, dva človeka gresta po njej brez težav vstric, pa tudi trije bi lahko šli.«

»Tri osebe vstric,« je ponovil zdravnik. »Res, lahko bi šli tudi trije, če bi bilo treba.«

Stopil je korak nazaj, prisilil Jane, da je vstala in si je njeno ledeno mrzlo roko stisnil pod levo pod pazduho.

»Garth, oprimate se moje desne roke, da se boste s svojo desnico lahko opirali na palico!«

In tako so v sončnem nedeljskem opoldnevu stopali navzdol z roko v roki trije: v sredini zdravnik, na njegovi levi in desni pa dve bitji, katerih ranjeni srca bi zdravnik tako rad združil.

Nenadoma se je Garth ustavil.

»Zdi se mi, da poleg mojega in vašega slišim še neki tretji korak!«

»Gozdovi so polni odmevov. Koč srca. Če začnete pri-
sluškovati, boste lahko slišali, kar si boste zaželeli!«

/Nadaljevanje sledi/

Vreden je tudi našega zanimanja

Slovenec Branko uči Korejce elektroniko

ŽABKARJEV BRANKO ni gojil ravno srčnih želja za tako zavidno namestitev. Gotovo bi mu bilo bolj povoljni predavati na univerzi lastne rojstne domovine Slovenije, ali pa dobiti svojim sposobnostim primerno zaposlitev v Avstraliji, kjer se je šolal in do-rastel. Pa izgleda, da v Avstraliji pridejo prej v poštev tisti z drugačnimi imeni, čeravno so manj sposobni. Morda je tudi to eden vzrokov, da danes avstralski dolar drsi na svetovni borzi in zraven tudi mi drsimo v slabe čase, da ne rečem uboštvo.

Brankov očka je umnega sina predstavil upravništvu železarne, kjer je bil sam zaposlen. Njegov namen

je bil, da bi se železarna obogatila z zaposlitvijo tako sposobnega Branka. Ponudba je bila odklonjena.

Branko se je rodil 9. julija 1956 v Ljubljani, v družini Ivanke in Franca Žabkar. Oba roditelja so gesta-povci leta 1941 odvedli v preseljevalna taborišča v Nemčijo. Bila sta še mladoletna in sta v vojnih letih marsikaj pretrpela. Ko sta se končno po končani vojni mogla vrniti v domovino, sta bila priča strahotnih obračunavanj na Krškem polju v maju in juniju 1945. Potem sta se poročila in čakala na priliko, da bi od-šla čez mejo v Avstrijo. Poldrugo leto stari Branko je ostal nekaj časa pri starem očetu, Ivanka in Franc

pa sta srečno prišla preko skal in pečin v svobodno Avstrijo. Po posredovanju dobrega avstrijskega možakarja se jima je posrečilo dobiti preko meje tudi sinčka in so potem vsi skupaj prispeli v novo domovino Avstralijo.

Branko je takoj v prvem razredu postal najboljši učenec in to stopnjo je obdržal vse do graduiranja na Sydneyski univerzi kot Bachelor of Engineering in Electrical Engineering, v maju 1980. Tudi v svojih nadaljnjih študijah na polju računalnikov v Združenih državah ameriških (Massachusetts) je končal kot najboljši. Iste najboljše uspehe je pokazal tudi pri svojih drugih študijah, pri učenju nemškega jezika in več drugih predmetih. Pa fant ni čepel samo v šolskih knjigah: vsa leta se je udeleževal tudi raznih športov, od nogometa in avtomobilskih tekem do padalstva, saj ima v žepu tudi Parachuting Certificate.

V slovenskem časopisju, ali pa na radiu EA pa ne duha ne sluha o našem Branku. (Naj popravim, da so MISLI o njem pisale in objavile njegovo sliko že v juniju 1974. Ko bi se g. Komidar prej oglasil o njem, pa bi teh očitkov vsaj glede tiska ne bilo

treba. — Op. ur.) Na slovenskih oddajah radia 2EA tolikokrat slišimo, kako doma režim napreduje. Sedaj so napredovali že tako daleč, da za svoje astronomske dolgove niti obresti ne zmorejo, čeravno gre do Amerikanci in Angleži režimu na roke.

Predlagal bi, da bi vodstvo slovenskih oddaj radia 2EA poskrbelo za intervju z našim Brankom. (Ali ste ta pametni predlog že poslali vodstvu? Misli gotovo niso primerne za posredovanje predlogov. — Op. ur.) Bo pa težko najti priliko za srečanje z njim, ker je zadnje čase zelo zavzet. Za božič 1984 je prišel domov, a samo za dva dneva. Potem je bil poslan za nekaj tednov v Ameriko, od tam na Korejo, potem na Japonsko, nazaj na Korejo, pa zopet v ZDA, ob velikonočnih praznikih 1985 pa se je nahajal na Japonskem. Prišlo je celo do tega, da so Korejci zgubili sled za njim in so telefonično vprašali Brankovega očeta za sinov naslov: po telefonu so ga končno ujeli, ko je bil na poti v Hongkong . . .

Naj za konec omenim, četudi ste najbrž že uganili, da je Brankova mama tista Ivanka, ki naše "Misli" zalaga s križankami in raznimi drugimi ugankami. V majski številki ste tudi lahko brali njen članek o kapelici.

J. KOMIDAR



V dokaz, kako je Žabkarjev Branko zlasti med Korejci priljubljen s svojim znanjem, odličnim podajanjem pouka ter tudi svojo prijaznostjo, je plaketa na gornji fotografiji. Korejci so mu jo izročili v zahvalo po končanem tečaju, ko je izučil prvo skupino študentov.



Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Telefon: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Telefon: (03) 861 9874

+ Navadno obhajamo žegnanje na prvo julijsko nedeljo. Za letos, ob Metodovem letu in srebrnem jubileju našega verskega središča, pa smo povabili na slavje melbournskega nadpastirja. Ker je **nadškof Francis Little** na prvo nedeljo že zavzet, smo napravili izjemo in naše praznovanje prestavili na **drugo julijsko nedeljo**. Nadškof bo torej med nami za **deseto mašo na nedeljo 14. julija**, po maši pa bo ostal tudi z nami v dvorani, kjer bomo imeli že tradicionalno žegnanjsko zakusko. Za boljše razpoloženje nam bo s slovenskimi melodijami postregel ansambel "Večerni zvon", gospodinje pa spet naprošam za kuhinjske dobrote. Navadno so v dvorani mize obložene za vse udeležence – upam, da tudi letos za srebrni jubilej in ob nadškofovem obisku ne bomo lačni in žejni.

Vsi ste vabljeni, da se udeležite praznovanja. Nadškof Little bo prvič pri našem bogoslužju. Lepa udeležba mu bo v dokaz, da znamo ceniti 25 let delovanja našega verskega središča, našo cerkvicco sv. Cirila in Metoda ter slovensko mašo.

+ V Geelongu bo to nedeljo v juliju (14. jul.) naša redna slovenska maša morala odpasti, dočim imamo slovensko mašo ob petih popoldne v St. Albansu kot običajno tudi na ta dan.

+ Jubilej bomo proslavljali tudi ob obisku slovenskega škofa **Jožefa Kvasa** in predstojnika slovenskih frančiškanov **p. Miha dr. Vouka**. Med nami bosta v **novembru** - poskusni široki okvir sporeda je v tej številki. V prihodnjih mesecih bo prirejen podrobni načrt obiska.

+ Med majniškimi počitnicami je naša Slomškova šola priredila izlet. Otrokom in staršem so se pridružili še cerkveni pevci in nekatere družine, da nas je bilo vseh skupaj za dva avtobusa. Po deseti maši na nedeljo 19. maja smo se odpeljali proti Anakie, ki je blizu Geelonga, kjer je znana Pravljična dežela (Fairly Park) – cel hriček s številnimi prizori iz pravljic, ki privla-

či ne le otroke, ampak tudi odrasle obiskovalce. Idejo je uresničil in v teku let izpopolnil avstrijski priseljenec s svojim sinom ter kraj razvil v priljubljeno in zelo obiskovano izletno točko. Ker je sinova žena Slovenka iz Celja (in tudi naročnica Misli), smo tu še bolj doma. – Še vreme je bilo na naši strani: četudi so napovedali deževni dan, so šle mimo le tri nekajminutne plohe, ni pa bilo niti hladno niti vetrovno. Sicer pa smo bili pod streho in slovensko petje se je razlegalo daleč okrog.

+ Na nedeljo 9. junija smo se pri maši spomnili posebej **sestre Petre (Ivanke) Kropich**, ki je srečno končala noviciat in je ta dan pri Sv. Frančišku v Šiški v Ljubljani napravila svoje prve redovne obljube. Bog ji daj stanovitnost v redovnem poklicu. Tudi v bodoče jo radi vključujemo v svoje molitve. Za dan obljub sem ji v imenu vseh poslal telegram s čestitkami. Med nas se bo vrnila v avgustu in bo v pomoč sestri Emi v kuhinji Baragovega doma.

+ Da, **sestro Emo** moram tudi posebej omeniti: v letošnjem juniju (15. junija) praznuje svojo **sedemdesetletnico**. Pa bi ji leta težko prisodil. Je še vedno pridna kot mravlja in v delu sedem dni na teden, četudi se ravno ne vrti po kuhinji, kot jo je v pesmi ovekovečila Boletova Marcela. Vsekakor že težko čaka **sestro Petro**, da jo bo razbremenila. Za jubilej pa od nas vseh iskrene čestitke in Bog povrni za vse, kar ste doslej med nami dobrega napravila!

+ Na praznik Rešnjega Telesa in Krvi (9. junija) smo imeli procesijo z Najsvetejšim okrog cerkve, blagoslov na vrhu stopnišča pred glavnim vhodom, nato pa v cerkvi slovesno sveto mašo. Vreme nam je bilo kljub zimi naklonjeno. Res je naša procesija skromna in komaj odsev procesij doma, vendar je lepa tradicija in je prav, da jo obdržimo. Zahvala vsem, ki ste pri njej kakor koli sodelovali!

+ Vsako leto v juniju se pri nedeljskih mašah posebej spominjamo tisočev žrtev junija 1945, ki so bile že po koncu vojne in revolucije brez sodbe pobite ter počivajo v množičnih grobovih po Sloveniji, največ v Kočevskem Rogu. Letos mineva 40 let od tistih žalostnih dni našega naroda. Posebno mašo za te žrtve smo imeli na praznik Srca Jezusovega zvečer. V prošnje za pokoj pobitih pa vključujemo tudi molitve za tiste, ki so zakrivali ali kakor koli sodelovali pri teh umorih. Naj bi jim Bog dal milost spreobrnjenja, našemu narodu pa dočakati spravo in mir.

+ Presenetila me je nenadna novica iz Adelaide, da je umrl **Ivan Kovačič**. Vsa leta mojih obiskov Južne Avstralije, ko tam še niso imeli svojega duhovnika, mi je bil desna roka in v pomoč na sto načinov. Prav tak je bil tudi do drugih, saj je vsakemu rad pomagal. Pre-

pričan sem, da so ob Ivanovi smrti vsi čutili izgubo iskrenega prijatelja. Smo pa zato dobili priprošnjika pri Bogu, kjer blagi pokojnik za svoja dobra dela uživa plačilo. Zdaj še bolj vidi potrebe naše narodne skupine pod Južnim križem – ne bo nas pozabil. R. I. P.

+ Pri nas v Melbournu pa je v četrtek 23. maja popoldne tragično zaključil svojo zemsko pot MARTIN PIRC: pri prečkanju ceste v Coburgu ga je ubil tovornjak. Bog ga je rešil trpljenja, saj je bil že dolga leta bolan in pod zdravniško oskrbo ter večkrat po bolnišnicah. Pokojnik je bil rojen 2. novembra 1935, Kalce - Naklo blizu Krškega. Nekaj let po vojni je bežal v Avstrijo, kjer se je leta 1958 v taborišču Aasten poročil v Rožico Doma. Dne 1. marca prihodnjega leta sta na "Toscani" prispela v Avstralijo ter si s pridnostjo ustvarila svoj domek. Žal je kmalu Martinova bolezen težko udarila celo družino, ki jo je zdaj zadel še zadnji udarec. – Rožni venec ob krsti smo zmolili v naši cerkvi na nedeljo 26. maja zvečer, naslednji dan po maši zadušnici pa smo Martinove zemske ostanke pospremili na pokopališče Fawkner. Domačim tu in v domovini, kjer sta še dve sestri in brat, iskreno sožalje!

+ Enako izrekamo sožalje Zadelovim v Deniliquin, N.S.W., ob nenadni izgubi komaj 22-letne hčerke DIANE KAROLINE ZADEL, ki je izgubila življenje v avtomobilski nesreči pri Evertonu blizu Wangaratte v soboto 1. junija. Rojena je bila 25. marca 1963 (Deniliquin) v družini Franca Zadel (iz Bača) in Pepce r. Česnik (iz Klenika). V Melbournu se je učila za frizerko in živelja pri družini svojega strica Jožefa

Česnik. Službo je dobila v Wodongi, kjer je zdaj tudi živelja. Nesreča se je zgodila na poti k prijateljici. – Pogreb je bil v sredo 5. junija po maši zadušnici v cerkvi sv. Mihaela v Deniliquin. Poleg staršev zapušča tudi sestro Mary in brata Marka. Bog ji daj večni mir!

+ Mesec maj ni zabeležil v naši cerkvi nobene slovenske poroke in razen treh krstov drugih narodnosti tudi slovenskih krstov tokrat ni bilo. Omenim pa naj krst, ki je bil 9. junija v Glen Waverley: Andrew Hatvani in Elvira r. Fekonja sta prinesla svojo prvorojenko, ki jo bosta klicala za **Rebeko**. Naše čestitke!

+ Vsako leto se tudi naša narodna skupina udeleži julijskega ekumenskega srečanja v stolnici, kjer razne narodnosti skupno molijo za usuznjene narode. Letos bo to na nedeljo 21. julija ob treh popoldan. Naj bi imela naša skupina čim več narodnih noš, ki nas vselej in povsod tako lepo predstavljajo! Ena izmed prošelj bo zopet v našem jeziku. Vsi ste vabljeni k udeležbi!

+ Večerno mašo bomo imeli v četrtek 27. junija, ko bomo praznovali sv. Emo Krško (bo po namenu članic Društva sv. Eme, zato vse vabljene). – V juliju bo večerna maša na prvi petek (5. julija), na praznik Karmelske Matere božje (torek 16. julija) in na petek 26. julija (sveta Ana in Joahim, Marijina starša).

+ Kvintet STATENBERG, ki bo v teh tednih gostoval med nami, bo imel poslovilno predstavo v naši Baragovi dvorani in sicer na nedeljo 28. julija popoldan. Vstopnice (po deset dolarjev) so že na razpolago v verskem središču.



Na praznik
Rešnjega
Telesa
in Krvi:
blagoslov
z Najsvetejšim
po procesiji
na vrhu
stopnišča
pred cerkvijo



SVETOVNO ZDRUŽENJE društev za proučevanje biblije, katerega sedež je v Zürichu v Švici, poroča, da je bilo lani mogoče prebirati biblijske nauke v 1808 jezikih. Celotno biblijo so lani imeli v 286 jezikih, samo novo zavezo pa v 594 jezikih, k temu pa lahko dodamo še delne prevode v 928 jezikih. Od celotnih prevodov jih je bilo 109 v afriških, 90 pa v azijskih jezikih. V Latinski Ameriki je sveto pismo prevedeno v španščino in portugalsščino, kmalu pa bosta končana tudi kompletna prevoda v dveh južnoameriških indijanskih jezikih.

AVSTRALSKA MEDICINA je pri zdravljenju sluha med vodilnimi na svetu. Naši znanstveniki tega dela medicine so izpopolnili tako imenovano bionično uho, ki ga pacientu vstavijo v ušesni kanal in mu z njim skoraj v celoti vrnejo izgubljeni sluh. Letos v avgustu nameravajo v Melbournu odpreti posebno kliniko za bionični sluh, ki bo prva klinika te vrste na svetu sploh. V njej se bodo zdravili ljudje, ki prav nič ne slišijo. Pričakovati je, da bo s kliniko omogočeno uspešno zdravljenje in mnogim gluhim vrnjeno normalno življenje. — Če bo seveda viktorijska vlada držala obljubo in medicinske načrte zares finančno podprla.

DA NA NIZOZEMSKEM vejejo v Cerkvii čisto drugačni vetrovi kot drugje po svetu, je pokazal nedavni papežev obisk te dežele. Že pred papeževim prihodom so v Haagu organizirali oporečniško manifestacijo, katere se je udeležilo 10.000 ljudi. Voditelji so vse navzoče povabili tudi k maši, a pri tej je ostalo komaj nekaj desetlin prisotnih. Najbolj so bili seveda glasni mladi, ki nočejo sploh nobene avtoritete, ki se navdušujejo za popolno spolno svobodo in jim je odveč Cerkvini nauk ter sleherni oblika Cerkvine discipline. Nekaj nemogočega je ustredi njih zahtevam. Varnostne ukrepe so poostriili, ko je policija odkrila celo bombo, namenjeno obisku.

Je pa te protipapeške demonstracije svetovno časopisje kar preveč poudarjalo. Mnogi nizozemski katoličani so poglavarja Cerkve radostno sprejeli in je bilo tudi polno prizorov ganljivih srečanj s svetim očetom. Njegovi očetovski nauki in opomini so bili tudi na Nizozemskem jasni in odločni. Vsak praktičen vernik razume, da je tako edino prav.

BIVŠI poljski veleposlanik pri OZN Romuald Spasowski je po rokah nadškofa kardinala Krola v Filadelfiji (ZDA) prejel sveti krst, nato pa še prvo

sveto obhajilo in birmo. Pred decembrom 1981 je bil komunist in je opravljal več odgovornih služb. V znak protesta proti razglasitvi izrednega stanja na Poljskem pa je pustil svojo zadnjo, veleposlaniško službo in se pričel približevati Kristusu. Pri krstu si je izbral ime Frančišek. Zdaj piše tudi svoj življenjepis, v katerem hoče pojasniti svoje spreobrnjenje v katoliško vero.

KITAJSKI komunistični misleci so že večkrat izjavili, da je marksizem sicer tudi njihova ideologija, a to še ne pomeni, da so vse Marxove ideje tudi uporabne. Zhao Fusan, nekdanji podtajnik akademije socialnih znanosti v Pekingu in član posvetovalne politične ljudske konference, pa je nedavno na zasedanju tega državnega organa izjavil, da vera ni več "opij za ljudstvo" v smislu rečenice Karla Marxa. "Religija pripada duhovni civilizaciji vsakega naroda in mi moramo za to imeti veliko znanstveno razumevanje," je Fusan pojasnil svojo trditev. Literatura, umetnost, filozofija, morala, običaji in navade vsakega naroda so na različne načine pod vplivom religije. Ideje, da je vera opij za ljudstvo, je akademik označil za "nepopolno in neznanstveno".

ZNANO JE, da imamo poleg ostalih narodnosti, ki so emigrirale v ZDA, tudi Slovenci svojo kapelo v ameriškem narodnem svetišču Brezmadežne (National Shrine of the Immaculate Conception) v Washingtonu. V oltarju naše kapele je kopija brezjanske Marije Pomagaj. Zanimivo je in v čast si lahko štejemo, da je letos uprava svetišča prav sliko naše brezjanske Marije izbrala za voščilnico, ki jo je izdala ob priliki materinskega dneva. Voščilna karta v pregibu je kaj lična: na zunanji prvi strani ima zelo dober posnetek naše Marije Pomagaj, na zadnji strani pa sliko oltarja slovenske kapele narodnega svetišča. Voščilnica ni bila tiskana za prodajo — uprava jo je pošiljala pred letošnjim materinskim dnem prijateljem in dobrotnikom Narodnega svetišča. Enako je bila poslana tudi vsakomur, za katerega je uprava dobila naročilo z imenom in naslovom.

Voščilnice so bile tiskane v 150.000 izvodih — torej je veliko ljudi in družin po širnih Združenih državah ameriških in najbrž tudi drugod po svetu obiskala naša Marija Pomagaj s svojim prijaznim smehljajem in sporočilom, da so na svetu tudi Slovenci.

NOVO sodno razpravo o atentatu na papeža, ko je 13. maja 1981 Ali Agca streljal nanj in ga ranil, so odrple italijanske oblasti. Agca je bil že obsojen na dosmrtno ječo, zdaj pa raziskujejo še celo takratno zaroto. Po izjavah terorista Agca so v zaroto zapleteni bolgarski varnostni organi, za celo zažvego pa naj

bi bila Sovjetska zveza. Očitno bo vsemu težko priti do dna, tako je vse zapleteno v širino in globino.

ARGENTINSKI statistični urad je objavil, da so se cene v prvih petih mesecih tega leta zvišale za 209,4%, inflacija pa se je v primerjavi z lansko povečala kar na 1010%. Vlada je izdala ostre ukrepe, katerih sestavni del je tudi veliko zmanjšanje vladnih izdatkov in pa zamrzitev plač. Argentinske oblasti se pravkar pogajajo z Mednarodnim denarnim skladom o novem sporazumu glede posojila.

Pa mi v Avstraliji jadikujemo in se pritožujemo. . . V primerjavi z drugimi deželami smo še kar v nebesih. Še jugoslovanska 85% inflacija z argentinsko ni kar nič posebnega in visokega.

Občudujem naše rojake v Argentini, da kljub vsem finančnim težavam še izdajajo tednik in številne druge liste ter knjige. Če se razmere ne bodo uredile, se gotovo sprašujejo: Kako dolgo še? . . .

OB ŠTIRIDESETLETNICI konca druge svetovne vojne je mljnchenski nadškof Friedrich Wetter organiziral romanje v Dachau, kjer je bilo v zloglasnem taborišču med vojno zaprtih 2.720 katoliških duhovnikov in so mnogi izmed njih končali v krematoriju. Nadškof je povabil vse še živeče, naj se udeležijo tega romanja v spomin na vse žrtve vojne in ujetništva, katere je povzročilo dvanajstletno vladanje Hitlerjeve Nemčije.

OBISK papeža Janeza Pavla II. je za Avstralijo zdaj uradno potrjen: med nami bo v novembru prihodnjega leta. Novico je objavil brisbanski nadškof Rush, ki je predsednik avstralske škofovske konference, kakor tudi v imenu avstralske vlade namestnik Prime Ministera Lionel Bowen, 'ki je v odsotnosti nadomeščal Hawke-ja in je po veri katoličan. Točnega sporeda obiska seveda še ne bo tako kmalu, pričakujejo pa, da se bo papež ustavil v vseh glavnih mestih naših dežel. Izraženo je tudi upanje, da bi papež ob tej priliki proglasil za blaženo prvo avstralsko kandidatino, ustanoviteljico sester svetega Jožefa Mary MacKillop.

To bo drugi papeški obisk Avstralije. Na sydneyjska tla je stopil v letu 1970 papež Pavel VI. Sedanji pa-

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSESKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC

Telefon: 359 5509.

doma: 470 4046 in 470 4095.

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako delo!

pež pa je bil v Melbournu na evharističnem kongresu leta 1973, seveda še kot kardinal Wojtyła, ko nihče ni niti slutil, da bo postal poglavar Cerkve.

FRANČIŠKANSKI RED, ki šteje več kot 20.000 članov po vsem svetu, je imel 14-dnevni generalni kapitelj v Assisiju. Po tradiciji ga je zaključil na dan pred binškošnim praznikom z volitvami novega vrhovnega predstojnika reda. Dosedanji generalni minister, ameriški pater John Vaughn, član kalifornijske redovne province, je bil že v prvem krogu volitev ponovno izvoljen za vodstvo reda nadaljnjih šestih let. Zanj je glasovalo 110 od 135 volilcev. Generalni kapitelj bo z udeleženci nadaljeval svoje delo do 22. junija.

Avstralski p. provincial **Cormac Nagle** je bil na kapitlju izvoljen za generalnega definatorja za Avstralazijo in bo moral v Rim. V Sydneyu je bil na njegovo mesto za predstojnika avstralske frančiškanske province izvoljen p. **Maurice West**. Obema čestitamo k izvolitvi tudi avstralski Slovenci. Prvemu se zahvaljujemo za očetovsko pomoč v letih provincialne službe, drugemu pa se priporočamo za razumevanje in pomoč v bodoče. Naj omenim, da je p. Maurice pred leti pastiroval na sydneyjski župniji Paddington, kjer je srečaval veliko Slovencev. Pokojni p. Bernard ga je naučil celo nekaj slovenskih besed.

JE ŠPORT ŠE ŠPORT? — se sprašuje svet ob nedavnih divjaških izgredih na mestnem stadionu v Bruslju, kjer je ugasnilo okrog 40 življenj, veliko udeležencev pa je bilo ranjenih. Ljudje postajajo vedno bolj surovi in brez občutka za sočloveka . . .

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM



TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

kotiček naših mladih

RAD bi se zahvalil vsem Kotičkarjem, ki ste sodelovali z majskim nagradnim tekmovanjem in mi poslali pobarvano slikanico. Tokrat sem jih dobil kar precej ob vseh strani široke Avstralije. Vesel sem bil tega, saj ste me Kotičkarji že večkrat pustili na cedilu.

Kdo se najbolje izkazal? Po dolgem primerjanju slikanic sem se odločil za VIDO ISTENIČ, ki se je zares potrudila in zasluži prvo mesto. Kajne, da ji vsi čestitamo? Nihče ne sme biti uspehu drugega nevoščljiv. Iz vsakega tekmovanja se učimo za življenje, da mnogi poskušajo srečo, znaga pa le samo eden. Vse pozdravlja – STRIČEK.

Vida mi je s slikanico poslala tole pisemce:

Dragi striček! Upam, da boš vesel mojega pisma. To je moje prvo pismo za Kotiček. Pišem ga s pomočjo mame, da ne bo preveč napak. Obenem Ti prilagam slikanico. Lep pozdrav – Vida Istenič, 11 let, Petersham, N. S. W.

DRAGI OTROCI!

Danes se bomo pri iskanju osebe za Galerijo mladih po dolgem času ustavili v naši prestolici Canberri. Na sliki je TATJANA VIVIENNE KAPUŠIN, ki je na canberrski univerzi – Australian National University – srečno končala študije ekonomije. Letos prvega maja je bila slovesnost podeljevanja diplom. Na njeni je pisalo z lepimi črkami, ki govore o resnem študiju: Bachelor of Economics.

Tatjana ali Tanja, kot jo kličejo doma, je bila s svojim bratom-dvojčkom Markom rojena in krščena



NAŠ LOVEC

DANES NAŠ TONČEK JE DEDKA OBJEL:
"DEDEK, JAZ RAD BI SI PTIČKA UJEL!"

DEDEK NAGAJA: "SAJ PTIČ OBSEDI,
ČE MU LE STRESEŠ NA REPEK SOLI!"

FANT BRŽ NAPOLNI S SOLJO SI VES ŽEP,
DA JO POTRESEL BI PTIČKU NA REP.

LETA ZA PTIČKI VES DAN DO NOČI,
PTIČIČ KRILATIH PA LE NE DOBI. . .

DEDEK SE SMEJE IN OČKA IN STRIC,
Z DREVJA PA ČIVKA ROJ PISANIH PTIC:

PTIČKE KRILATE S SOLJO LE LOVI,
KDOR IMA V GLAVI – PREMALO SOLI.



v Melbournu, v družini belokranjskega očeta Jožeta in primorske mamice Anamarije r. Uršič. Očka je bil zelo delaven pri Slovenskem klubu, zlasti kot urednik "Vestnika", pri cerkvi pa kot pobudnik in prvi učitelj Slomškove šole, ki ravno letos v septembru obhaja srebrni jubilej. Bil je tudi prvi slovenski fant, ki je bil sprejet v novoustanovljeni Baragov dom. Družina se je iz Melbournu odselila v Canberro, kjer je zdaj že sedemnajst let. Tam je Tanja iz otroka zrasla v zrelo dekle. Ves čas je obiskovala katoliške šole in bila vsa leta zelo vestna študentka. Slovenski jezik odlično obvlada, kakor tudi njen brat-dvojček Marko in mlajša sestra Nataša. Če se prav spomnim, je pred leti igrala tudi kitaro, kasneje pa je bilo najbrž preveč šolskih skrbi; in pa: Tanja se je že med študijem celo zaposlila in ni bilo dosti časa za glasbo ali kaj drugega.

Takoj po končani univerzi je dobila službo pri znanih sydneyanskem računovodskem podjetju Arthur Andersen & Co. in je na graduacijo prihitela iz Sydneya. Večerne ure pa kljub zaposlitvi hoče še štiri leta posvetiti nadaljevanju študija.

Tanji iskreno čestitamo k lepim uspehom, enako pa tudi vsej njeni družini. Kakor ona tudi mi vemo, da so pri šolskih uspehih le starši tisti, ki iz ozadja spremljajo otroka ter so mu v pomoč preko let doraščanja in učenja. Brez njih bi sin ali hčerka ne zmogla uspešno končati študija in tudi: najbrž bi pozabila, da sta slovenskega rodu. . .

SURREY HILLS, VIC. — Naj se oglašim s temi skromnimi vrsticami. Rada bi samo prav iz srca čestitala zavednemu rojaku in dolgoletnemu naročniku naših MISLI, ki je dne 2. maja obhajal svojo osemdesetletnico. To je g. **Jožef Androjna**, ki živi pri svoji hčerki v North Box Hillu. Bog naj ga živi še vrsto let v zdravju in zadovoljstvu! — **Tinka Urh.**

Čestitkam in dobrim željam ob visokem življenjskem jubileju Androjnovega očeta se rade volje pridružuje tudi uredništvo MISLI. Še na mnoga leta! — **P. Bazilij**

NORTH FAWKNER, VIC. — V imenu vse naše družine se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste se ob nenadni smrti **MARTINA PIRCA**, moža in očeta, zbrali k molitvi in maši zadušnici za pokoj njegove duše, njegove zemske ostanke pa pospremili na pokopališče. Bog naj tudi povrne vsem, ki ste mi v dneh žalosti stali ob strani ter mi bili v oporo. Res človek šele ob smrti v družini lahko spozna, kdo mu je resnični prijatelj.

Pokojnega Martina še naprej z molitvijo priporočajmo božjemu usmiljenju! Bog mu daj svoj večni mir!
Žalujoča vdova **Rožica Pirc** z otroki

CARINA, QLD. — Pa naj se spet oglašam, saj letos je to moje prvo pismo naslovljeno na MISLI. Najprej se bom ustavil ob letošnjem "Metodovem letu", o katerem nas obveščajo tudi MISLI. Kot filatelista me je namreč zelo razveselilo, da je tudi socialistična Jugoslavija izdala v čast 1100-letnice smrti sv. Metoda posebno spominsko znamko in sicer za deset dinarjev. Pa ne le znamko: izdala je ob tej priliki tudi takoimenovano "Maksimum karto", kar je najnovejša iznajdba za zbiratelje znamk. Da bralcem razložim: razglednica mora imeti isto sliko kot znamka, ki mora seveda biti nallepljena na čelni strani razglednice, drugače izgubi ime "Maksimum karta" in s tem tudi vrednost. Izdajanje znamk postaja čedalje bolj moderno, pa tudi globlje sega v žep zbirateljev, dočim se na njih račun polnijo državne blagajne. Državam izdajanje znamk za vsakršne namene in obletnice gotovo ni izguba.

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H.: 459 7275



Ob izdaji spominske Ciril-Methodove znamke je jugoslovanska poštna uprava tiskala tudi običajno priloznostno razlago o življenjskem delu svetih bratov. Prizna jima zasluge, ki sta si jih pridobila z uvedbo slovanskega jezika v cerkveno bogoslužje, kar v takratnih okoliščinah in nasprotovanju ni bila malenkost.

Portret na znamki je posnet iz "Sedmočišlenice" v cerkvi starodavnega samostana sv. Nauma ob Ohridskem jezeru. V ta samostan ob grško-albanski meji so se po izgonu zatekli Ciril-Methodovi učenci.

No, dovolj o tem! Drugo pa je slavje tridesetletnice, ki jo je slavila naša brisbanska "Planinka" (Sicer bi se pravilno morala imenovati "Planika", a ob ustanovitvi smo sledili splošni ljudski izgovorjavi imena te planinske cvetke in res ni vredno spreminjati.) Društvo je šlo v treh desetletjih skozi mnoge težave, ki so že velikokrat napovedovale njen konec. Danes pa smo lahko ponosni, da smo bili v Brisbanu eni od prvih slovenskih skupin, ki smo se združili in tudi vztrajali. Svečana akademija v soboto (4. maja) zvečer je pokazala odlične talente med nami: naš znani pevovodja Stanko Sivec se je izkazal s svojim zborom, ki bi gotovo lahko tekmoval z ostalimi slovenskimi zbori širne Avstralije. Pa tudi igralke "Špelce iz Ljubljane" so se izkazale, kakor ni nič manjšega odobravanja žel duet Kristince in Dragice iz naše znane Plutove družine. Naslednji dan, na nedeljo 5. maja, pa se je slavnost nadaljevala z otvoritvijo in blagoslovitvijo društvenih prostorov, ki so z zemljiščem zunanji dokaz, kaj pomeni vztrajnost in dobra volja.

E. Z. OFFICE MACHINES Pty. Ltd.

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev se melbournskim Slovencem priporoča za prodajo novih in starih pisalnih, računskih in podobnih strojev vseh znamk. Izvršujemo vse vrste popravil!

V zalogi imamo slovenske črke ČZŠ, ki jih Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

1475 Centre Road, CLAYTON, Vic. 3168
Telefon: 544 8466

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdělava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

Gornjemu poročilu dodajam (deset dni kasneje — op. ur.) še eno zanimivo novico, ki je vredna objave. Pred kakim letom dni sem poročal o vietnamski družini v naši župniji, ki je pri nedeljski farni maši prejela zakrament svetega krsta. Bila je lepa slovesnost, ki nas je vse prisotne ganila. — Zdaj pa smo bili Slovenci priča sličnemu dogodku med nami — na praznik Gospodovega vnebohoda, v četrtek 16. maja. Naš priljubljeni p. Ciril iz Sydneya je bil zopet pri nas ter je s krstno vodo obilil med nami poznanega rojaka Janeza Pielja. Janez je radijski napovedovalec brisbanske slovenske oddaje in je letos 15. aprila slavil svojo štiridesetletnico. Nekateri je njegov korak na prvi pogled presenetil in se jim zdel nerazumljiv, toda Bog ima s svojo milostjo svoja pota. Janez je bil rojen in je pač rasel v okolju, ki je vladalo pri nas doma takoj ob koncu vojne. Kot mi je sam pripovedoval, je obrobil službeno domala vso zemeljsko oblo. Končno ga je pot zanesla med nas v Brisbane, kjer se je umiril in našel slovensko življenjsko družico Marjanco. Okoliščine so pripomogle, da se je po

Urarsko in zlatarsko podjetje

Alexander

WATCHMAKER and JEWELLER
190 Church Street (vokal Macquarie St.)
Parramatta, N. S. W.
Telefon 633 1384

vam nudi 10% popusta pri vsakem nakupu, 20% pa na vsa popravila ur in zlatnine ter šest mesecev garancije. Engraving imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY DESIGNED AND MADE IN OUR OWN WORKROOM.

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih. — Priporočata se

E. & C. ROBNIK

daljšem razmišljanju odločil ter naprosil p. Cirila za pripravo in podelitev zakramenta svetega krsta. V nagovoru je krstitev poudaril, da je vesel in ponosen, ker je bil ravno on izbran za božje orodje pri tem dogodku, ki se morda ne bo nikoli več ponovil v njegovi duhovniški službi. Naravno smo vsi prisotni sledili p. Cirilu s čestitkami k temu javnemu in odločnemu koraku in z iskrenimi željami, da bi krščena spremljala božja milost vse dni življenja.

Po opravljenih obredih smo bili povabljeni na dom krščena, kjer smo ob domačem kramljanju in mali zakuski kot ena družina zaključili nepozabni dogodek.

Tudi od mene vso srečo, zdravje in blagoslov tebi, Janez, in vsem tvojim! — **Janez Primožič.**



Eden prizorov burke "Špelca iz Ljubljane" ob 30-letnici "Planinke". Brisbanski Slovenci so se do solz nasmejali... (Foto: Franc Visočnik)

Priporočam se Slovincem
vzhodnega dela velikega Melbourne
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavnice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOJK

BULLEEN, VIC. — Spet se moram oglašiti, kajti
moje posredovanje za darove v pomoč župniji Dole-
nja vas pri Ribnici je pridobilo še nekaj darovalcev.
Prav je, da pridejo v tisk tudi njihova imena: Anton
Berkopec 40.— dol., Ivan Mohar 20.— dol., Božo Lon-
čar 5.— dol., Berta Žele 10.— dol., N. N. 20.— dol.,
Francka Anžin in Marija Špilar 10.— dol.

Bog povrni vsem, p. uredniku pa hvala za objavo
teh vrstic! — Anica Smrdel.



"Poglej," pravi žena možu pred izložbo s krznenimi
plašči, "ali ni tistile plašč prava pravljica?"

"Ja, in to bo tudi ostal!..."

SYDNEYSKIM ROJAKOM

nudi

BOLOGNA SMALLGOODS

Telefon
728 1717

7 QUEST AVE.
CARRAMAR, 2163

sveže meso, kvalitetno suho meso,
raznovrstne salame in druge mesne izdelke.

Za razne priložnosti po naročilu
spečemo tudi celega prašička.

Hitra in brezplačna dostava.

Obrnite se na nas!

Priporoča se lastnik podjetja

J. & A. ŠKRABAN

Rex PHOTO STUDIOS

Tel.: 386 8069

Excellence in Photography

*Izdelavamo prvovrstne fotografije
ob prilikah porok, krstov, prvih obhajil, birne*

678-680 SYDNEY ROAD,
BURNSWICK, VIC. 3056

Govorimo
tudi slovensko

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST,
N.S.W., 2165
Telefon: 72 1583

"Zadnje čase sem zelo veliko bral o škodljivosti ni-
kotina in alkohola."

"In kaj zdaj tvoj sklep?"

"Skušal bom manj brati."



KDO BI VEDEL POVEDATI ...

... kje je FRANC VRTOVEC? Njegov zadnji na-
slov je bil 3/10 Gerrale Street, Cronulla, N. S. W. Po
njem povprašuje brat Darko, ki živi v Ajdovščini. Sle-
herno sporočilo o njem bo dobrodošlo.

Albina Per iz Šmalčje vasi pri Št. Jerneju na Do-
lenjskem sprašuje po svojem sinu TONETU KOVA-
ČIČU (njegov zadnji naslov je Adamstown Hts., New-
castle, N. S. W.), ki se že nekaj časa ni oglašil. Mati
njegovega zadnjega pisma ni mogla pravočasno odgo-
voriti, ker je bila v bolnišnici. Naj se ji oglasi, da bo
rešena skrbi!

Bi kdo morda vedel, kje živi BARTOL URANKAR,
z ženo Marijo poljskega rodu in sinom Andrejem? Iz
St. Albansa, Victoria, so se odselili. Iščeta ga brata v
domovini (oče in mati sta medtem že umrli), ker se
že deset let ni oglašil. Doma se boje, da ni več med
živimi.

Sporočite uredništvu, ki bo vest posredovalo do-
mačim. Ali pa vsaj spomnite zgoraj imenovane, naj se
čim prej oglasijo svojim!

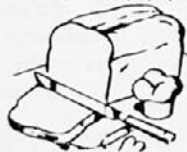
DAJMO SI DUŠKA:

SMEH JE ZASTONJ – pravijo doma

- + Tako vneto smo mahali z baklo napredka, da nam je ugasnila.
- + Živimo v brezrazredni družbi: mnogo je med nami takih, ki jim manjka kar več razredov.
- + Kar se tiče npravnosti, smo na višku: nikjer ni go-le resnice.
- + Mnogo je opic na socialnih vejah.
- + Z mletjem na sestankih ne bomo zdrobili težav.
- + Vedno nove cene potrjujejo, da se vendarle nekaj premika.
- + Zgrešene naložbe so najboljši dokaz, da je pri nas vse v redu. Države, ki si takih naložb ne morejo pri-voščiti, so vprašljive.
- + Najprej nas prepričujejo, naj mislimo enako, po-tem pa zahtevajo od nas boj mnenj.
- + Ko začne poslušavcem po želodcih kruliti, zahte-vajo govorniki močnejše mikrofone.
- + Poskusil sem, da bi bil bela vrana, pa ne gre: kar naprej me nekdo "farba".
- + Na ključnih mestih že leta in leta sedi generacija, ki obljublja.
- + Najprej so delavce puntali, potem so jih vodili, zdaj jih pa mirijo.

Če Vas pot pripelje v Gippsland
– na The Ninety Mile Beach in v
The Lakes National Park: lastnik

LOCH SPORT BAKERY in COFFEE SHOP



je Vaš rojak, ki Vam bo po domače
in po zmerni ceni postregel.

Priporoča se: MIHAEL ERJAVEC,
2662 National Park Road,
LOCH SPORT, Vic. 3851

Tel.: (051) 46 0466

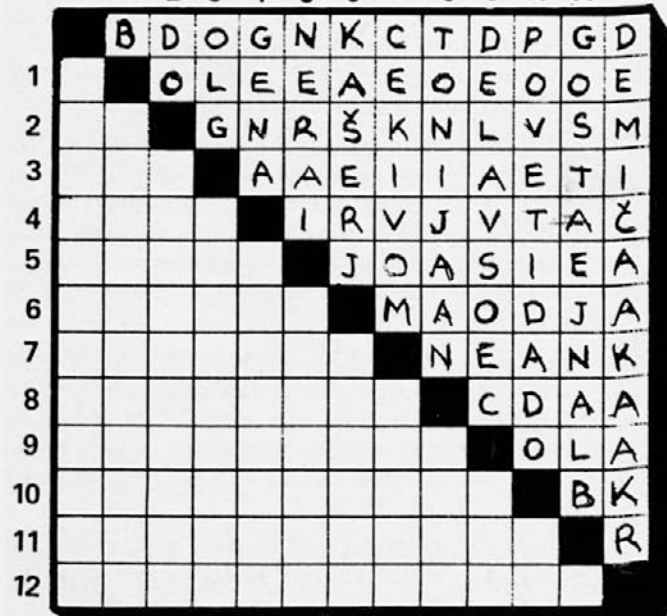
REŠITEV majskega BESEDNEGA LIKA:

Leva stran: 1. prekop; 2. Marko; 3. Mihael; 4. mor-je; 5. parket; 6. junij; 7. srajce; 8. julij; 9. hruške; 10. letos; 11. knjige; 12. čekan. – Desna stran: 1. po-tok, 2. otroci; 3. ladja; 4. Egidij; 5. trava; 6. jagnje; 7. efekt; 8. jagode; 9. Elica; 10. soseda; 11. Egipt; 12. nagelj. – Črke v kvadratih z mastno zarisanim ko-tom, branih cik-cak od vrha navzdol, ti dajo dve besede: poletje, jesen.

Rešitev so poslali: Jože Grilj, sestre v Slomškovem domu, Ivanka Študent, Emilija Šerek, Lidija Čušin, Slavko Koprivnik, Milan Prešeren, Slavko in Irma Ipa-vec, Anica Buchgraber, Anka Brožič, Leon Klemen, Francka Anžin in Marija Špilar, Ivanka Krempf, Vin-ko Jager, Marija Lazar. – Žreb je tokrat izbral za nagrado Anko Brožič.

V zadnji številki je med imeni teh, ki so poslali re-šitev "Narobe križanke", po pomoti izpadlo ime An-gele Židan. Lepo prosim oprostjenja! – Urednik

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12



ZLOŽENKA

/Ivanka Žabkar/

1. druga črka v abecedi; 2. predlog; 3. gaj, goz-dič nizkih dreves; 4. oskrba; 5. žensko ime; 6. zelo uporabna priprava, doma v vsaki hiši; 7. slovensko ime za mesec september; 8. žen-sko ime; 9. pri istem delu je z vami; 10. prekli-cati; 11. obilje materialnih dobrin; 12. visoko-šolka, slušateljica na univerzi.

Prenesi črke v vrste prazne polovice kvadra-ta, seveda urejene v odgovarjajoče besede. Če si uganil pravilne besede, ti bodo dale začetne črke besed od 1 do 12 ime za gotov prostor, ki si ga nihče ne želi, kadar je potreba, pa le prav pride.

REŠITEV pošljite do 8. julija na uredni-štvo, ko bo žreban nagajenec.

MATI, DOMOVINA, BOG – Pesmi Ludvika Ceglarja. Cena 2.– dol.
TRENUTKI MOLKA – Misli za vsak dan napisal Franc Sodja CM, Argentina. – Cena vezani knjigi 4.– dol, broširani 3.– dolarje.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. – Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLII je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dolarjev. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dolarja.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtna spise Tomaža Kempčana. – Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 11.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. – Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišljanja o komunizmu. Cena 6.– dol.

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.

ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dolarje.

CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.



CELOVŠKE in GORIŠKE MOHORJEVE KNJIGE za leto 1985 so končno dospele in so na razpolago bralcem.

CELOVŠKIH je letos pet: Izlet v veselje (M. Osojnik), Čar letnih časov (Dr. P. Zablatnik), Jezus v času (Potovanje po Palestini P. Zidarja), Koledar 1985 in mladinska Betlehemska zvezda zavije s svoje poti (M. Kulik – A. Kaufman). Cena letošnje zbirke je 17.– dolarjev.

GORIŠKE mohorjevke so kot običajno štiri: Blagovestnika Slovenov (zgodovinska povest Zore Piščanc), Melodija (črtice Saše Martelanca), Primorski slovenski biografski leksikon (10. snopič) in seveda Koledar 1985 pestre vsebine. Cena goriške zbirke je 18.– dol.



SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prirčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666
(vse ure)

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje. Ali pa nas pokličite po telefonu in PRIDEMO NA VAŠ DOM, če je tako ugodnejše!



Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja
(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov, finančnega posojila,
zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road, EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666 (vse ure!)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano
in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

PARI, KI NAČRTUJETE POROČNO POTOVANJE, STOPITE V ZVEZO Z NAMI!
UREJAMO TUDI POTOVANJA PO AVSTRALIJI, V NOVO ZELANDIJO,
BALI, SINGAPUR, HONGKONG,
ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIŠKE, KANADO
TER SEVEDA KAMOR KOLI V EVROPO IN NA VSE STRANI SVETA.

Ne pozabite ime ERIC IVAN GREGORICH!
Priporočamo se in Vas ne bomo razočarali!

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!
Edini letni skupinski polet SYDNEY — MELBOURNE — LJUBLJANA
V mesecu juniju 1986 — ugodna ekonomska prilika za obisk lepe rodne domovine.
Obrnite se na nas za podrobnejša pojasnila!